

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA.410.002.04.2023

Pan
Mieczysław Szczurek
Starosta Powiatu Cieszyńskiego
Starostwo Powiatowe w Cieszynie
ul. Bobrecka 29
43-400 Cieszyn

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/069 – Obsługa obywateli polskich i cudzoziemców w jednostkach administracji publicznej

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Cieszynie ¹ , ul. Bobrecka 29, 43-400 Cieszyn
Kierownik jednostki kontrolowanej	Mieczysław Szczurek, Starosta Cieszyński ² od 20 listopada 2018 r. (akta kontroli: tom 1 str. 5-7)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Przygotowanie, organizacja i poziom zasobów kadrowych Urzędu do realizacji wybranych zadań związanych z obsługą klienta. 2. Realizacja wybranych zadań związanych z obsługą klienta.
Okres objęty kontrolą	Lata 2021-2023 (do dnia zakończenia kontroli, tj. do dnia 27 marca 2023 r., z wykorzystaniem także dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontrolerzy	Aleksander Małysz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienia do kontroli nr: LKA/18/2023 z 10 stycznia 2023 r. i LKA/62/2023 z 13 marca 2023 r. Magdalena Śleziak, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/17/2023 z 10 stycznia 2023 r. (akta kontroli: tom 1 str. 1-2)

¹ Dalej: Starostwo lub Urząd.

² Dalej: Starosta.

³ Dz.U. z 2022 r. poz. 623; dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Starostwo było przygotowane organizacyjnie i lokalowo do realizacji wybranych zadań związanych z obsługą klienta, wykonywanych w Wydziale Komunikacji⁵ tego Urzędu, w sprawach dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami⁶ oraz rejestracji pojazdów⁷, jednakże Wydział ten nie był w pełni dostosowany do obsługi klientów niepełnosprawnych.

Przyjęte rozwiązania organizacyjne polegające, m.in. na wprowadzeniu procedur wewnętrznych dotyczących obsługi klienta, prowadzeniu szerokich działań informacyjnych, w tym na stronach internetowych, uruchomieniu numeru telefonu dedykowanego klientom Wydziału oraz umożliwieniu sprawdzenia statusu niektórych spraw, przełożyły się na relatywnie wysoki poziom satysfakcji klienta. Skargi dotyczące działalności Wydziału Komunikacji rozpatrywano zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁸.

Prawidłowo realizowano większość zadań Starosty związanych z wydawaniem uprawnień do kierowania pojazdami oraz dowodów rejestracyjnych, przy czym w niektórych przypadkach nie zapewniono terminowego wydawania decyzji dotyczących rejestracji pojazdu oraz decyzji o odmowie wydania prawa jazdy. Starosta nie wykonywał obowiązku zwrócenia się do odpowiednich organów państw członkowskich Unii Europejskiej o potwierdzenie, że osoba ubiegająca się o uprawnienie nie posiada prawa jazdy wydanego w jednym z państw członkowskich, co należy ocenić negatywnie.

W okresie objętym kontrolą działania Starosta w odniesieniu do właścicieli pojazdów, którzy nie wykonali lub wykonali z uchybieniem terminu obowiązków, o których mowa w art. 71 ust. 7 i art. 78 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym⁹ były niewystarczające. Stwierdzone zaniechanie regularnego pobierania z Systemu Informatycznego CEPIK¹⁰ raportów o osobach, które nie wykonały w terminie ww. obowiązków, skutkowało niepodejmowaniem w tych przypadkach działań zmierzających do wyjaśnienia sprawy, celem uzupełnienia i wprowadzenia do Centralnej Ewidencji Pojazdów danych o pojazdach i ich właścicielach oraz nałożenia, na podstawie analizy tych raportów, kar pieniężnych, o których mowa w art. 140mb Prawa o ruchu drogowym. W innych sprawach, związanych z naruszeniem ww. obowiązków, stwierdzono opóźnienia w podejmowaniu czynności wyjaśniających dotyczących złożonych zawiadomień o nabyciu pojazdu oraz w podejmowaniu postępowań w celu nałożenia kary pieniężnej, co było, zdaniem NIK, działaniem nierzetelnym. W ww. postępowaniach naruszono również art. 15zzzzzn² ust. 1 i ust. 2 ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej także: Wydział.

⁶ W tym w szczególności: wydawanie decyzji w sprawie wydania, zatrzymania, cofnięcia, zwrotu i przywracania uprawnień do kierowania pojazdami; wydawanie decyzji o skierowaniu osoby na kontrolne badania lekarskie i psychologiczne lub kontrolne sprawdzenie kwalifikacji; prowadzenie dokumentacji osób bez uprawnień; wydawanie decyzji w sprawie wymiany zagranicznego prawa jazdy na polski dokument prawa jazdy; prowadzenie spraw związanych z zatrzymywaniem praw jazdy dłużnikom alimentacyjnym oraz wprowadzanie danych do Centralnej Ewidencji Kierowców (CEK).

⁷ W tym w szczególności: wydawanie decyzji w sprawie rejestracji, czasowej rejestracji i wyrejestrowania pojazdów; wydawanie decyzji w sprawie czasowego wycofania z ruchu pojazdów; wymiana oraz wydawanie wórników dokumentów komunikacyjnych oraz tablic rejestracyjnych, przyjmowanie zawiadomień o nabyciu i zbyciu pojazdu oraz wprowadzanie danych do Centralnej Ewidencji Pojazdów (CEP).

⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 2000, ze zm.; dalej: k.p.a.

⁹ Dz. U. z 2022 r. poz. 988, ze zm.; dalej: Prawo o ruchu drogowym, ustawa Prawo o rd lub Prawo o rd.

¹⁰ Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców – system informatyczny który obejmuje centralną ewidencję kierowców (CEK) oraz centralną ewidencję pojazdów (CEP). W systemie gromadzone są między innymi dane o pojazdach i ich właścicielach oraz o kierowcach (dalej także: SI CEPIK).

z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych¹¹.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹² kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Przygotowanie, organizacja i poziom zasobów kadrowych Urzędu do realizacji wybranych zadań związanych z obsługą klienta

Opis stanu faktycznego

1.1. Zadania związane z obsługą klienta w sprawach dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami oraz rejestracji pojazdów przypisano w Regulaminie Organizacyjnym¹³ Wydziałowi Komunikacji, w którym wyodrębniono Referat Praw Jazdy¹⁴ oraz Referat Rejestracji Pojazdów¹⁵.

Według Regulaminu do zadań RPJ należało m.in.:

- wydawanie, wymiana, cofanie, zatrzymywanie i zwrot oraz przywracanie uprawnień do kierowania pojazdami;
- przyjmowanie zawiadomień o utracie lub zniszczeniu prawa jazdy, a także o zmianie stanu faktycznego wymagającego zmiany danych w nim zawartych;
- wydawanie wtórników prawa jazdy;
- realizacja zawiadomień uprawnionych organów o zatrzymaniu prawa jazdy;
- wykonywanie orzeczeń sądów o zastosowaniu środka karnego – zakazu prowadzenia pojazdów;
- prowadzenie akt ewidencyjnych kierowców oraz osób bez uprawnień;
- kierowanie kierowców na kontrolne badania lekarskie, psychologiczne, kursy reedukacyjne oraz kontrolne sprawdzenie kwalifikacji;
- przekazywanie i aktualizacja danych o kierowcach do Centralnej Ewidencji Kierowców,

natomiast do zadań RRP należało m.in.:

- rejestracja, czasowa rejestracja, wyrejestrowanie pojazdów;
- wydawanie decyzji w sprawie odmowy rejestracji pojazdów;
- prowadzenie akt ewidencyjnych indywidualnie dla każdego pojazdu;
- rejestrowanie zbycia pojazdów;
- określanie terminów badania technicznego pojazdów;
- kierowanie pojazdów na dodatkowe badania techniczne;
- ewidencjonowanie i wydawanie dowodów rejestracyjnych i pozwoleń czasowych zatrzymanych przez uprawnione organy;
- współpraca z policją, prokuraturą, strażą graniczną i innymi uprawnionymi organami w zakresie poszukiwania i identyfikacji pojazdów;
- przekazywanie i aktualizacja danych o pojazdach do Centralnej Ewidencji Pojazdów.

(akta kontroli: tom 1 str. 8-93, 138-161)

¹¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 2095 ze zm.; dalej: ustawa o przeciwdziałaniu COVID-19.

¹² Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹³ Wprowadzonym uchwałą Nr 570/ZP/VI/20 Zarządu Powiatu z dnia 24 września 2020 r., zaktualizowanym m.in.: uchwałą Nr 770/ZP/VI/21 Zarządu Powiatu z dnia 31 maja 2021 r.; dalej: Regulamin Organizacyjny lub Regulamin.

¹⁴ Dalej: RPJ.

¹⁵ Dalej: RRP.

Starosta wyjaśnił, że:

Najistotniejszymi problemami lub barierami organizacyjnymi utrudniającymi realizację zadań w zakresie wydawania praw jazdy lub rejestracji pojazdów (...) były problemy wewnętrzne – kadrowe, związane przede wszystkim z niewystarczającą ilością pracowników w stosunku do wzrastającej liczby klientów oraz licznymi absencjami pracowników Wydziału Komunikacji. W wyniku podjętych z mojej strony oraz Zarządu Powiatu działań udało się, począwszy od 2022 r., przekonać Radę Powiatu do zwiększenia planu finansowego funduszu płac, co umożliwiło zwiększenie liczby etatów dla Wydziału Komunikacji o 3 etaty (...) Ważną zmianą organizacyjną, która nastąpiła we wrześniu 2020 r. (...) była zmiana lokalizacji Wydziału Komunikacji. Wydział został przeniesiony do nowej lokalizacji (...) gdzie (...) poprawiono warunki obsługi klientów oraz warunki pracy dla pracowników. Warto wskazać iż kilkakrotnie została zwiększona powierzchnia lokalu przeznaczona dla bezpośredniej obsługi klienta oraz udostępniono kilkadziesiąt bezpłatnych miejsc parkingowych, a nadto lokal spełnia w pełni wymogi dostępności dla osób niepełnosprawnych. Ponadto lokal został wyposażony w różne formy dokonywania płatności opłat – jest kasa osobowa, terminale na stanowiskach obsługi, wpłatomat a także stanowiska komputerowe do płatności z wykorzystaniem bankowości internetowej wyposażone dodatkowo w drukarki do wydruku potwierdzeń dokonanych przelewów opłat. Ponadto wśród zmian wskazałbym także na uruchomienie internetowej rezerwacji terminów wizyt w Wydziale Komunikacji, co także miało podnieść jakość obsługi klienta (...) Nie planujemy dalszych zmian organizacyjnych.

(akta kontroli: tom 1 str. 171-175)

1.2. Starosta zarządzeniem¹⁶ z dnia 5 sierpnia 2021 r. wprowadził¹⁷ *Regulamin Rezerwacji Wizyty Internetowej oraz Telefonicznej w Wydziale Komunikacji*¹⁸ (...), opublikowany 5 sierpnia 2021 r. na stronie¹⁹ Biuletynu Informacji Publicznej²⁰ Urzędu, zmieniony zarządzeniem²¹ Starosty z dnia 25 lipca 2022 r., opublikowanym 28 lipca 2022 r. na stronie BIP. Według zapisów ww. regulaminu:

- przed zarezerwowaniem wizyty należy zapoznać się z wykazem dokumentów wymaganych dla załatwienia spraw związanych z wydawaniem praw jazdy lub rejestracją pojazdów;
- aby zarezerwować wizytę należy wybrać właściwą usługę i kategorię sprawy,
- w dniu zaplanowanej wizyty należy przybyć do Wydziału Komunikacji przed umówioną godziną wizyty i pobrać bilet w automacie biletowym.

Regulamin rezerwacji umieszczono ponadto na tablicy ogłoszeń Wydziału Komunikacji.

(akta kontroli: tom 1 str. 115-131, 162-165, 168-169)

Kierownik RRP w dniach: 19 maja 2020 r. oraz 2 września 2022 r. wydał pisemne polecenia służbowe dotyczące m.in. zasad funkcjonowania RRP. Według zapisów polecenia służbowego z dnia 2 września 2022 r.:

- obsługa rezerwacji internetowych i telefonicznych musi być w pełni zgodna z opublikowanym regulaminem zatwierdzonym przez Starostę;

¹⁶ Nr WO.120.30.2021.

¹⁷ Z dniem 13 sierpnia 2021 r.

¹⁸ Dalej: Regulamin Rezerwacji.

¹⁹ <https://www.powiat.cieszyn.pl/szybkieMenu/internetowa-rezerwacja-terminow-w-wydziale-komunikacji>.

²⁰ Dalej: BIP.

²¹ Nr WO.120.38.2022.

- w przypadku oparcia organizacji pracy o system rezerwacji internetowych, pracownik jest zobowiązany zweryfikować poprawność danych zadeklarowanych w systemie rezerwacji z rzeczywiście przedkładanymi dokumentami;
- pracownik ma obowiązek zgłoszenia wyjścia na przerwę oraz powrotu z przerwy Naczelnikowi Wydziału Komunikacji lub Kierownikowi RRP;
- spożywanie posiłków na stanowisku obsługi jest niedopuszczalne;
- zabrania się korzystania z prywatnych telefonów komórkowych oraz tabletów podczas pracy na stanowisku obsługi bezpośredniej;
- gromadzenie dokumentów, teczek pojazdów oraz druków i tablic rejestracyjnych poza wyznaczonym miejscem ich magazynowania jest niedopuszczalne.

(akta kontroli: tom 1 str. 132-135)

Kierownik RRP wyjaśnił, że:

Wydane przeze mnie pisemne polecenia służbowe były formułowane, modyfikowane i aktualizowane w zależności od bieżących potrzeb wynikających z moich obserwacji poszczególnych stanowisk pracy (...) Realizacja przestrzegania przez podległych mi pracowników RRP zaleceń służbowych odbywała się w formie wyrywkowej obserwacji sposobu przyjmowania stron przez poszczególnych pracowników, podczas codziennej obsługi klienta na losowo wybranych stanowiskach pracy, z dużym naciskiem na przywoływanie klientów zgodnie z kolejnością pobranych przez nich biletów oraz weryfikację poprawności danych pomiędzy rezerwacją, a faktycznie składanymi dokumentami.

(akta kontroli: tom 1 str. 166-167)

Z kolei Kierownik RPJ w dniu 1 października 2020 r. wprowadziła wewnętrzne wytyczne dotyczące obsługi klienta (...), według zapisów których m.in.:

- pracownicy są zobowiązani do zapewnienia ciągłości obsługi klienta na stanowiskach znajdujących się na sali obsługi;
- sprawy są realizowane niezwłocznie, a w przypadku konieczności dodatkowych wyjaśnień do 30 dni od daty dostarczenia kompletu dokumentów;
- przyjmowanie stron następuje zgodnie z kolejnością pobrania biletów z biletomatu;
- przekazując klientowi wymagane formularze należy wyjaśnić sposób ich wypełnienia, udzielić informacji o opłatach;
- przy obsłudze klienta urzędnicy dbają o dyskrecję i poufność przekazywanych informacji;
- informacje dotyczące sposobu załatwiania sprawy przekazywane są w sposób zrozumiały.

(akta kontroli: tom 1 str. 136)

W dniu 5 sierpnia 2022 r. Kierownik RPJ przeprowadziła kontrolę przestrzegania przez pracowników ww. referatu *Regulaminu Rezerwacji Wizyty Internetowej (...)* z dnia 25 lipca 2022 r. oraz *wewnętrznych wytycznych dotyczące obsługi klienta (...)* z dnia 1 października 2020 r., w wyniku której nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli: tom 1 str. 137)

Kierownik Referatu Praw Jazdy wyjaśniła:

Realizacja przestrzegania przez podległych mi pracowników (...) procedur odbywała się wyrywkowo, obserwowałam sposób przyjmowania stron przez poszczególnych pracowników, podczas codziennej obsługi klienta. Dodatkowo wyrywkowo weryfikowałam poprawność archiwizacji dokumentów (...) W dniu 5 sierpnia 2022 r. przeprowadziłam kontrolę na stanowiskach bezpośredniej obsługi klienta. Jej celem

było sprawdzenie czy pracownicy przestrzegają Zarządzenia Starosty (...) z dnia 25 lipca 2022 r., a także wytycznych dotyczących sposobu obsługi. Szczególną uwagę zwracałam na przyjmowanie klientów zgodnie z kolejnością pobranych biletów oraz czy sprawdzano dane (imię i nazwisko) osoby znajdującej się przy stanowisku obsługi z listą w kalendarzu rezerwacji (wersja elektroniczna) (...) W zakresie obsługi klientów nie zaobserwowałam problemów, tak więc nie wydawałam nowych wytycznych czy też poleceń służbowych. Wydane przeze mnie wytyczne dotyczące obsługi klienta nie były modyfikowane, ponieważ nie zaistniały przesłanki w celu zmiany (...) procedur.

(akta kontroli: tom 1 str. 170)

1.3. W trakcie oględzin²² ustalono, że klienci Wydziału Komunikacji swobodnie mogli poruszać się w:

- poczekalni, w której m.in. znajdowały się dwie toalety, w tym jedna przeznaczona dla osób niepełnosprawnych,
- sali obsługi, gdzie znajdowało się 17 stanowisk do obsługi klienta.

Natomiast do czterech pomieszczeń, w tym zajmowanych przez Naczelnika Wydziału i kierowników RRP i RPJ, znajdujących się w strefie ograniczonego dostępu klienci byli wpuszczani przez uprawnionych pracowników²³. W pomieszczeniach tych załatwiane były sprawy takie jak np.: nadanie cech pojazdu na skutek korozji pola numerowego pojazdu²⁴, wydanie decyzji dotyczących nadania zastępczych tabliczek znamionowych pojazdu²⁵, nakładanie kar pieniężnych i wyrejestrowanie pojazdów²⁶, przyjmowanie przedstawicieli ośrodków szkolenia kierowców w celu uzupełnienia dokumentacji²⁷.

(akta kontroli: tom 2, str. 343-386)

Według § 38 *Regulaminu Pracy Starostwa (...)*²⁸ pracownicy Wydziału Komunikacji przyjmowali interesantów: od poniedziałku do środy od 7.30 do 15.00, we czwartek od 8.00 do 17.00, a w piątek od 8.00 do 14.30. Obsługa klientów od poniedziałku do środy oraz w piątki odbywała się w czasie krótszym niż czas pracy Wydziału Komunikacji.

(akta kontroli: tom 2, str. 17-41, 343-386)

Wydział Komunikacji w Starostwie od dnia 14 września 2020 r. był zlokalizowany w budynku²⁹ handlowo-usługowym³⁰. Część powierzchni ww. obiektu została wynajęta przez Powiat na cele administracyjno-biurowe³¹, na podstawie umowy najmu³² z dnia 10 lutego 2020 r., którą zawarto na okres od 1 czerwca 2020 r. do 30 czerwca 2044 r. Ww. budynek wybudowano i oddano do użytkowania w 2016 r. W protokole zdawczo-odbiorczym obiektu z 18 sierpnia 2020 r. zawarto zapis: „Stwierdzono brak możliwości podjazdu dla osób niepełnosprawnych bezpośrednio do Biura Paszportowego - ustalenie dokonane przez Wynajmującego”. W ww. protokole nie było innych uwag w zakresie niedostosowania obiektu, jak i otoczenia do potrzeb osób niepełnosprawnych.

²² Przeprowadzonych w pomieszczeniach Wydziału Komunikacji w dniach 24 stycznia 2023 r., oraz 6 i 8 lutego 2023 r.

²³ Posiadających kartę dostępu RCP (rzeczywistego czasu pracy).

²⁴ W biurze Naczelnika Wydziału.

²⁵ Dotyczy kierownika RRP.

²⁶ W biurze RRP.

²⁷ W biurze RPJ.

²⁸ Wprowadzonego Zarządzeniem Starosty Cieszyńskiego Nr WO.120.60.2020 z dnia 10 listopada 2020 r.

²⁹ Będącym własnością spółki, z którą Powiat zawarł umowę najmu.

³⁰ Przy ul. Granicznej 79 w Cieszynie.

³¹ Z przeznaczeniem na siedzibę ww. wydziału.

³² Nr WO.032.42.2020.

Raport z audytu Dostępności architektonicznej z dnia 15 października 2022 r. wykonany na zlecenie Powiatu wskazywał, że obiekt, jak i jego otoczenie nie są w pełni przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W Informacji ogólnej ww. raportu podano: obiekt nie posiada toalety spełniającej wymogi dostępności, dla osób ze szczególnymi potrzebami. Budynek nie jest wyposażony w żadne udogodnienia dla głuchych i niedosłyszących. Dotarcie do budynku przez interesantów niezmotoryzowanych jest ekstremalnie utrudnione z przyczyn komunikacyjnych oraz architektonicznych.

(akta kontroli: tom 2 str. 298-337, 394-402)

Przeprowadzone oględziny budynku i jego pomieszczeń potwierdziły ustalenia ww. raportu. Co prawda wymiary wszystkich drzwi w budynku Wydziału Komunikacji spełniały wymagania określone w § 75 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie *warunków technicznych*, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie³³, wejście główne do ww. budynku było pozbawione progów, podłogi były równe i bez progów, jedno ze stanowisk obsługi w Sali obsługi, które znajdowało się najbliżej drzwi było dedykowano obsłudze klientów niepełnosprawnych, a w jednej z toalet (oznaczonej jako damska i dla osób niepełnosprawnych) zamontowany był alarm przywoławczy, tym niemniej stwierdzono występowanie innych barier architektonicznych, świadczących o niedostosowaniu w pełni obiektu do obsługi osób niepełnosprawnych, co przedstawiono szerzej w pkt 1 sekcji „nieprawidłowości”.

(akta kontroli: tom 2, str. 111-124, 338-402)

W trakcie oględzin pomieszczeń służących do obsługi klienta stwierdzono, że poczekalnia³⁴ w Wydziale Komunikacji była przystosowana do liczby osób obsługiwanych i znajdowało się w niej 50 miejsc siedzących. W dniu 24 stycznia 2023 r.³⁵ w poczekalni było 16 klientów, a na sali obsługi bezpośrednio³⁶ obsadzonych było 12 stanowisk pracy³⁷ z 17 stanowisk obsługi utworzonych do obsługi klienta w zakresie poszczególnych kategorii spraw. Dnia 6 lutego 2023 r.³⁸ w poczekalni było 11 klientów, obsada stanowisk była taka sama jak w dniu 24 stycznia 2023 r.

W poczekalni do dyspozycji klientów dostępne były: dwa samodzielne stanowiska komputerowe do dokonywania płatności przez Internet wraz z drukarkami (dostęp do bankowości elektronicznej), dwa wolnostojące stoliki do wypełniania formularzy, wpłatomat³⁹, ponadto w poczekalni były dwie oszklone tablice ogłoszeń⁴⁰ oraz dwa stojaki z drukami dla interesantów. Ponadto w poczekalni znajdował się biletomat, jednakże w dniu oględzin był on wyłączony z powodu dezaktywacji Internetowej rezerwacji terminów, a klienci byli proszeni o odbieranie biletów w Informacji, gdzie poza biletom dotychczas kategorii sprawy otrzymywali również potrzebną informację. W części poczekalni wydzielono punkt informacyjny obsługiwany przez dwóch pracowników, którzy wydawali bilety kolejkowe i obsługiwali system kolejkowy⁴¹ oraz kasę obsługiwany przez jednego pracownika⁴².

³³ Dz. U. z 2022 r. poz. 1225, ze zm.

³⁴ O powierzchni około 111,71 m².

³⁵ Ok. godz. 13.30.

³⁶ O powierzchni 292,71 m².

³⁷ Z czego dwa dotyczyły RPJ, a pozostałe 10 – RRP.

³⁸ Ok. godz. 11.30.

³⁹ Umożliwiający dokonywanie wpłat gotówkowych, jak i bezgotówkowych kartami płatniczymi.

⁴⁰ Jedna dla klientów RPJ, a druga dla klientów RRP, w których m.in. zamieszone były instrukcje dotyczące prawidłowego wypełnienia wniosków, czy informacje o wysokości niektórych opłat.

⁴¹ Posiadających dostęp do panelu *Qcloud* – systemu kolejkowego w podstawowym zakresie, tj. m.in. podglądu kolejki na dane kategorie spraw.

⁴² Wydziału Finansowego.

W Starostwie przeznaczono dedykowany nr telefonu⁴³ do udzielania podstawowych informacji dotyczących obsługi klienta w sprawach uprawnień do kierowania pojazdami i rejestracji pojazdów, obsługiwany przez pracowników punktu informacyjnego. W dniu 6 lutego 2023 r. kontroler wykonała połączenie na ww. nr telefonu, oczekiwanie na połączenie trwało 35 sekund, a pracownik w zakresie informacji o nabyciu i zbyciu pojazdu udzielił wyczerpującej odpowiedzi.

W poczekalni oraz sali obsługi umieszczono cztery monitory⁴⁴ z wbudowanymi głośnikami informującymi klientów o ich przywołaniu na dane stanowisko.

W sali obsługi wszystkie 17 utworzonych stanowisk obsługi klienta wyposażonych było odpowiednio: w zestawy komputerowe (20 kompletów)⁴⁵, drukarki (17 szt.), czytniki do karty dostępu do SI CEPIK (17 szt.), telefony bezprzewodowe (siedem szt.)⁴⁶, terminale płatnicze i drukarki do terminali (po siedem szt.)⁴⁷, skanery (sześć szt.)⁴⁸, tablety do przywoływania klientów (17 szt.)⁴⁹, trzy ogólnodostępne kserokopiarki⁵⁰, cztery niszczarki.

Ponadto punkt informacyjny wyposażony był w dwa zestawy komputerowe, dwie drukarki⁵¹, jedną centralę telefoniczną wraz z aparatem telefonicznym, jeden telefon bezprzewodowy, jeden tablet do obsługi systemu kolejkowego wraz z drukarką do generowania biletów kolejkowych, natomiast cztery biura (Naczelnika, Kierowników referatów, biura RRP i RPJ) wyposażone były w komputery⁵², drukarki (dziewięć sztuk), urządzenia wielofunkcyjne (cztery sztuki), skanery (pięć sztuk), aparaty telefoniczne (dziewięć sztuk).

(akta kontroli: tom 2, str. 338-387)

W trakcie oględzin NIK prowadzone sprawy załatwione były w czasie:

- rejestracja pojazdu uprzednio zarejestrowanego w Polsce – 10 min. (czas oczekiwania⁵³ 10 min.);
- rejestracja pojazdu sprowadzonego z zagranicy – 21 min. (czas oczekiwania 52 min.);
- czasowe wycofanie pojazdu z ruchu – sześć min. (czas oczekiwania 1 godz. 17 min.);
- wymiana tablic rejestracyjnych (wtórnika tablicy rejestracyjnej) - siedem min. (czas oczekiwania 1 godz. 13 min.);
- zawiadomienie o zbyciu/nabyciu – pięć min. (czas oczekiwania 15 min.);

⁴³ Nr 33 4709500.

⁴⁴ W tym: w poczekalni 3 monitory (z czego 2 monitory nad drzwiami do Sali obsługi i jeden monitor na przeciwległej ścianie dla klientów przy kasie, wpłatomacie lub Informacji) oraz jeden monitor nad drzwiami w Sali obsługi umożliwiający klientowi śledzenie przywoływanego nr biletu, w przypadku gdy klient miał więcej niż jedną sprawę do załatwienia. Na monitorach wyświetlała się przywoływana kategoria, numer biletu, a także numer stanowiska.

⁴⁵ W tym: 17 zestawów komputerowych (tj. komputer, monitor, klawiatura i myszka) stanowiących własność Państwowej Wytwórni Papierów Wartościowych (PWPW), z czego 15 w RRP, a dwa w RPJ, trzy zestawy komputerowe stanowiące własność Starostwa - obsługujące System Obiegu Dokumentów (SOD) z możliwością dostępu do Internetu (z czego dwa przy stanowiskach 9 i 10 obsługujących RPJ oraz jeden do dyspozycji pracowników RRP).

⁴⁶ Z możliwością dostępu przez co najmniej dwóch pracowników o sąsiednich stanowiskach pracy.

⁴⁷ Z możliwością dostępu przez co najmniej dwóch pracowników o sąsiednich stanowiskach pracy.

⁴⁸ RRP przy stanowiskach o nr 1, 2, 8, 11. RPJ przy stanowiskach o nr: 9 i 10.

⁴⁹ Na biurkach w dniu 24 lutego 2023 r. używanych było 12 tabletów.

⁵⁰ W tym: 2 na Sali Obsługi przy stanowiskach nr 8 i 11, a jedna na korytarzu w strefie ograniczonego dostępu przy biurze nr 3 dostępna również dla pracowników Sali Obsługi.

⁵¹ Z czego jedna do systemu kolejkowego.

⁵² We wszystkich biurach łącznie było 18 komputerów, w tym dziewięć obsługujących program SI CEPIK oraz dziewięć stanowiących własność Starostwa z dostępem do Internetu i obsługujące System Obiegu Dokumentów (SOD).

⁵³ Czas oczekiwania w poczekalni, w której zamieszczone były monitory na których wyświetlał się przywoływany nr biletu danego klienta w zakresie spraw dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami lub rejestracji pojazdu; dalej: czas oczekiwania.

- zmiana danych w dowodzie rejestracyjnym – siedem min. (czas oczekiwania 45 min.);
- odbiór dowodu rejestracyjnego – pięć min. (czas oczekiwania 56 min.);
- generowanie profilu kandydata na kierowcę siedem (czas oczekiwania siedem min.);
- zmiana danych w dokumencie prawa jazdy 14 min. (czas oczekiwania jedna min.).

Z danych z systemu *Qcloud*⁵⁴ wynika, że średnio sprawy jednoetapowe obsługiwane były w następującym czasie:

- zawiadomienie o nabyciu pojazdu/zbyciu pojazdu - średni czas: oczekiwania 12 min. jedna sek., a obsługi 15 min. 28 sek.;
- rejestracja (każdy rodzaj krajowy i zagraniczny) – średni czas: oczekiwanie 49 min. siedem sek., a obsługi 27 min. 39 sek.;
- odbiór dowodu rejestracyjnego – średni czas: oczekiwania 43 min. 38 sek., a obsługi dwie min. 48 sek.;
- wymiana dowodu/zmiany w dowodzie rejestracyjnym – średni czas: oczekiwania 47 min. 41 sek., a obsługi 16 min. 49 sek.;
- prawo jazdy średni czas: oczekiwania jedna min. 30 sek., a obsługi osiem min. 36 sek.

Natomiast w sprawach dwuetapowych (w których czas oczekiwania na załatwienie sprawy był najczęściej uzależniony od czynności wykonywanych przez Polską Wytwórnę Papierów Wartościowych) takich jak: rejestracja pojazdu czy wydanie prawa jazdy, klient był informowany o możliwościach zweryfikowania statusu zamówionego dokumentu poprzez stronę internetową *info-car.pl*, albo poprzez kontakt telefoniczny z Wydziałem.

(akta kontroli: tom 2, str. 343-386, 388-391)

Starosta w zakresie planowanych zmian w zakresie funkcjonowania obsługi klienta podał, że: *Analizując obecny stan funkcjonowania obsługi klienta nie planujemy w najbliższym czasie istotnych zmian dotyczących tej obsługi, w tym w zakresie spraw związanych z wydawaniem praw jazdy i rejestracją pojazdów realizowanych przez Wydziału Komunikacji. Mając jednak na uwadze historyczne dane i obserwacje, można oczekiwać, iż w drugim kwartale br. może nastąpić znaczący wzrost liczby klientów Wydziału Komunikacji z powodu ożywienia się rynku motoryzacyjnego (wzrostu transakcji handlowych), które wywołują konieczność dokonywania zmian w ewidencji pojazdów. Przed okresem wakacyjnym rośnie również liczba osób chcących uzyskać lub podnieść swoje kwalifikacje z zakresu prawa jazdy. Dlatego dla uniknięcia nadmiernego gromadzenia się klientów w tym samym czasie (tworzenia kolejek) nie wykluczam ponownego uruchomienia systemu Rezerwacji Wizyty Internetowej - system ten jest obecnie dezaktywowany ponieważ interesanci obsługiwani są na bieżąco w sposób płynny bez zbędnego czasu oczekiwania.*

(akta kontroli: tom 2, str. 3-13)

1.4. W przeprowadzonym badaniu ankietowym, skierowanym do 40 klientów Wydziału Komunikacji, uzyskano odpowiedzi w 39 przypadkach (97,5%), z czego 23 (59%) dotyczyły uzyskania/wymiany prawa jazdy, a 16 (41%) było związanych z rejestracją pojazdu. Wśród respondentów znajdowało się 16 mężczyzn, 18 kobiet, a pięć osób nie zaznaczyło w metryczce płci lub wieku. W odniesieniu do pytania dotyczącego trudności napotkanych podczas załatwiania sprawy w Urzędzie, spośród 39 ankietowanych, jedna osoba wskazała, że została skierowana podczas załatwiania

⁵⁴ Z dnia 6 lutego 2023 r. o godz. 12.00.

sprawy w Urzędzie do niewłaściwej osoby, pozostałe 38 osób podało, że załatwili sprawę „bez trudności”.

Z czynności w zakresie uzyskania/wymiany prawa jazdy (23 ankietowanych), w pełni zadowolonych było 20 osób (87%), a trzy osoby nie były w pełni zadowolone (13%). Spośród trzech osób nie w pełni zadowolonych dwie wskazały w punkcie (drugim) dotyczącym zadowolenia z poziomu obsługi oraz w punkcie (szóstym) dotyczącym czasu oczekiwania na załatwienie sprawy „raczej tak”, natomiast trzecia osoba w punkcie szóstym zaznaczyła „raczej nie”.

W odniesieniu do usług związanych z rejestracją pojazdu (16 ankietowanych), zadowolonych było 15 respondentów (93,8%), a jeden niezadowolony (6,3%). W zakresie pytania ankietowego „czy czas oczekiwania na załatwienie sprawy związanej z rejestracją pojazdu jest zadowalający”: siedem osób odpowiedziało, że „tak”, inne siedem osób, że „raczej tak”, jedna osoba „nie miała zdania”, a jedna zaznaczyła: „nie”. Odnośnie zapytania: „czy materiały informacyjne i formularze dostępne na stronie internetowej Urzędu były zrozumiałe i pomocne w załatwieniu sprawy”: sześć osób zaznaczyło „tak”, cztery osoby „raczej tak”, pięć osób „nie miało zdania” i jedna zaznaczyła „nie”.

W ocenie ankietowanych pracę Urzędu m.in. mogłoby usprawnić: dodatkowe okienko dla pośredników⁵⁵, większa ilość pracowników, podgląd on-line kolejki, możliwości płacenia gotówką, więcej stanowisk do obsługi i pracowników do obsługi.

(akta kontroli: tom 2, str. 503-668)

1.5. Według stanu na 1 stycznia w latach 2018-2023 w Wydziale Komunikacji zatrudnienie wynosiło: 2018 – 20, 2019 – 21, 2020 – 23, 2021 – 25,75, 2022 – 28,75, 2023 – 29,75 etatu. W 2023 r. w odniesieniu do 2018 r. liczba etatów wzrosła o 9,75, z kolei w latach 2021-2023 liczba ta wzrosła o cztery etaty (z 25,75 do 29,75).

(akta kontroli: tom 2, str.43)

Szczegółowe obowiązki w zakresie realizacji zadań RPJ oraz RRP przypisano w zakresach czynności pracownikom ww. referatów.

Starosta upoważnił Naczelnika oraz 19 pracowników Wydziału Komunikacji⁵⁶ do wydawania decyzji administracyjnych i postanowień w poszczególnych sprawach należących do zakresu działania tych referatów, w tym 11 pracowników RRP oraz ośmiu pracowników RPJ.

(akta kontroli: tom 1 str. 86-93, 138-161)

W okresie objętym kontrolą, w Starostwie nie przyjęto w sposób formalny planów i limitów zatrudnienia, sporządzono natomiast robocze dokumenty pn. *Plany zatrudnienia w Starostwie Powiatowym w Cieszynie*, służące do planowania funduszu płac będącego podstawą do ustalenia środków w budżetach Powiatu⁵⁷. Starosta wyjaśnił, że stan zatrudnienia w Urzędzie jest wynikiem ustalonych wewnętrznych limitów dokonanych po wspólnych konsultacjach pomiędzy kierownictwem Urzędu, a kierownikami poszczególnych komórek i jest w dużej mierze uzależniony od przyjętego w budżecie powiatu przez Radę Powiatu planu funduszu płac.(...)

(akta kontroli: tom 2, str. 3-13, 198)

W oparciu o robocze wersje ww. planów i określone w nich planowane i faktyczne zatrudnienie stwierdzono, że wg stanu na dzień 1 stycznia: w 2021 r. – planowano

⁵⁵ Tj. osób których na podstawie pełnomocnictwa upoważniono do dokonania czynności związanych z rejestracją pojazdu (np. zarejestrowania pojazdu lub odebrania dowodu rejestracyjnego).

⁵⁶ W tym Kierowników Referatów RRP i RPJ.

⁵⁷ Planowane środki były ujmowane w uchwałach budżetowych Rady Powiatu Cieszyńskiego: nr XXIV/214/20 z dnia 29 grudnia 2020 r, na 2021 rok, nr XXXVII/302/ na 2022 rok, nr XLVII/384/22 z dnia 29 grudnia 2022 r. na 2023 rok.

zatrudnienia na poziomie 24 etatów, a faktyczne wyniosło 25,75 etatu (różnica 1,75 etatu), w 2022 r. – planowano zatrudnienie na poziomie 27 etatów, a faktyczne wyniosło 28,75 etatów (różnica 1,75 etatu), w 2023 r. – planowano zatrudnienie na poziomie 27 etatów, a faktyczne wyniosło 29,75 (różnica 2,75) etatu.

(akta kontroli: tom 2, str.198)

Starosta wyjaśnił, że:

Różnica pomiędzy „planowanymi” i faktycznymi stanami zatrudnienia wynika z faktu, iż stan faktyczny uwzględnia również pracowników przebywających na długookresowych absencjach (urlop macierzyński, wychowawczy, absencja chorobowa), w miejsce których zostały zatrudnione osoby na zastępstwo. Pracownicy przebywających na długookresowych absencjach pomimo, iż figurują w stanie faktycznym pracowników wydziału to nie są pracownikami czynnymi (nie świadczą pracy), ale ich stosunek pracy formalnie trwa (z punktu prawnego nie może być zawieszony ani wygaszony). Zatem stan pracowników czynnych (stan etatów świadczących pracę) nie przekracza stanu „planowanego”.

(akta kontroli: tom 2, str. 265-272)

Średnia ilość spraw przypadających na jednego pracownika⁵⁸ w zakresie:

- wydania decyzji o rejestracji pojazdu wyniosła w: 2018 r. – 9 631, 2019 r. – 10 119, 2020 r. – 8 540, 2021 r. – 9945, 2022 r. – 9 078, 2023 r. (styczeń) – 686.
- wydania decyzji o czasowej rejestracji pojazdu (niezależnie od podstawy prawnej) wyniosła: w 2018 r. – 2 015, 2019 r. – 1 979, 2020 r. – 1 738, 2021 r.- 1 789, 2022 r. – 920, 2023 r. (styczeń) -77.
- wydanych dowodów rejestracyjnych⁵⁹ wyniosła: w 2018 r.- 12 683, 2019 r. - 13 324, 2020 r. – 11 067, 2021 r. – 11 118, 2022 r. – 10 537, 2023 r. (styczeń) – 813.
- wydanych decyzji o rejestracji profesjonalnej⁶⁰ wyniosła: w 2018 r. – 0⁶¹, 2019 r. – 1, 2020 r. – 1, 2021 r. – 2, 2022 r. - 1, 2023 r. (styczeń) – 1.
- wydania dokumentu prawa jazdy (w tym zmiany dokumentu, wtórniki, nowo wydane prawa jazdy) wyniosła: w 2018 r. – 2 472, 2019 r. – 2 019, 2020 r. – 1 578, 2021 r. – 2 089, 2022 r. – 2 125, 2023 r. (styczeń) – 98.
- wydania dokumentu międzynarodowego prawa jazdy wyniosła: w 2018 r. – 42, 2019 r. – 79, 2020 r. – 27, 2021 r. – 34, 2022 r. – 63, 2023 r. (styczeń) – 5.

(akta kontroli: tom 2, str. 159-189)

Starosta wyjaśnił, że *Urząd do obsługi spraw związanych z wydawaniem praw jazdy i rejestracją pojazdów nie zatrudniał osoby w ramach umów cywilnoprawnych oraz nie występowały przypadki zawierania umów zleceń o dzieło z własnymi pracownikami.*

(akta kontroli: tom 2, str. 3-13)

W latach 2018-2023 (do dnia 17 lutego) przeprowadzono 12 naborów do pracy na stanowiska związane z obsługą klienta w zakresie spraw dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami oraz rejestracji pojazdów, z czego 11 zakończyło się

⁵⁸ Dane wygenerowane z modułu sprawozdawczo-kontrolnego dla systemów informatycznych SI POJAZD i SI KIEROWCA tj. *Statystyka pracy - Pojazd* - za lata 2018-2023 (styczeń) oraz *Statystyka ilości spraw w danym okresie/Raport ilościowy ze spraw wykonanych wg aplikacji Kierowca* oraz *Zbiorczych sprawozdań z terenu województwa śląskiego z realizacji przez Starostów zadań określonych w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami* - Powiat Cieszyński za lata od 2018-2022. Dane podano w zaokrągleniu matematycznym, zgodnie z wewnętrzną organizacją pracy w Wydziale Komunikacji.

⁵⁹ Niezależnie od przyczyny: np. zagubienie dowodu rejestracyjnego, zmiana danych, rejestracja pojazdu.

⁶⁰ Dotyczy wydania profesjonalnego dowodem rejestracyjnego i profesjonalnych tablic rejestracyjnych.

⁶¹ Brak podstawy prawnej – przepisy nie przewidywały takiej procedury.

zatrudnieniem. Starosta podał, że *jeden nabór (z 2019 r.) został unieważniony z powodu wewnętrznych przesunięć kadrowych.*

(akta kontroli: tom 2, str. 3-13, 42)

W okresie objętym kontrolą⁶² jeden pracownik merytoryczny z RRP przeszedł na emeryturę, a zatrudniono pięć osób⁶³, w tym w drodze naborów trzy osoby, z którymi podpisano umowy o pracę⁶⁴. W 2021 r. zatrudniono osobę z wynagrodzeniem na poziomie zbliżonym do płacy minimalnej, a w 2022 r. zatrudniono osoby z wynagrodzeniem średnio o 22,7% powyżej płacy minimalnej. Osoby zatrudnione w drodze naborów w Wydziale Komunikacji w okresie objętym kontrolą NIK nie rozwiązały stosunku pracy.

(akta kontroli: tom 2, str. 3-13, 42, 230-231)

W okresie objętym kontrolą wg danych z systemu kadrowego⁶⁵ absencje w pracy⁶⁶ w Wydziale Komunikacji odpowiednio dotyczyły:

- w 2021 r.: 25 pracowników i wynosiły 945 dni roboczych; z czego trzech pracowników miało dłuższe absencje (które łącznie wynosiły 505 dni roboczych);
- w 2022 r.: 27 pracowników – 1231 dni roboczych; z czego czterech pracowników miało dłuższe absencje (które łącznie wynosiły 560 dni roboczych);
- w 2023 r.: 12 pracowników – 117 dni roboczych;

(akta kontroli: tom 2, str. 343-391)

Na czas zastępstwa w 2021 r. w Wydziale Komunikacji zatrudnionych było dwóch pracowników, a w 2022 r. trzech pracowników (z czego dwóch było zatrudnionych na zastępstwa już w 2021 r.). W okresie objętym kontrolą⁶⁷ zatrudniono pięć osób, a jedna przeszła na emeryturę.

(akta kontroli: tom 2, str. 43, 230-231)

W odniesieniu do poziomu zatrudnienia Starosta wyjaśnił:

Niewątpliwie stan zatrudnienia (dostosowania kadrowego) stanowił jeden z najistotniejszych problemów organizacyjnych utrudniających realizację zadań w zakresie wydawania praw jazdy lub rejestracji pojazdów w latach 2021-2023 w Starostwie (...) Wynikało to przede wszystkim z niewystarczającej ilości pracowników w stosunku do wzrastającej liczby klientów oraz licznych absencji pracowników Wydziału Komunikacji. W wyniku podjętych z mojej strony oraz Zarządu Powiatu, na wniosek Naczelnika Wydziału Komunikacji, działań udało się, choć dopiero począwszy od 2022 roku, przekonać Radę Powiatu do zwiększenia planu finansowego funduszu płac Starostwa, co umożliwiło zwiększenie liczby etatów o 3 etaty. Odkonano to jednak ze szkodą dla ograniczonych dochodów własnych Powiatu. Niestety to zwiększenie stanu etatów zostało w pewnym sensie zniweczone

⁶² Do dnia 6 lutego 2023 r.

⁶³ W tym, w RPJ: jedna osoba na stanowisko podinspektora była zatrudniona na zastępstwo (dwie umowy o pracę: jedna na czas określony, kolejna do czasu usprawiedliwionej nieobecności pracownika); w RRP: druga osoba na stanowisko podinspektora w drodze naboru (dwie umowy na czas określony); trzecia osoba (cztery umowy: jedna na czas określony (stanowisko pomoc administracyjna), druga na zastępstwo (na stanowisko podinspektora), trzecia na czas określony w drodze naboru (stanowisko podinspektora), czwarta na czas nieokreślony (stanowisko podinspektora)); czwarta osoba na stanowisko młodszego referenta (jedna umowa na zastępstwo do czasu powrotu pracownika), piąta osoba w drodze porozumienia stron z wydziału Starostwa do RRP. Ponadto jedna osoba w RRP (w okresie objętym kontrolą – najpierw była zatrudniona w ramach umowy na stanowisko pomocy administracyjnej na czas określony, następnie na czas nieokreślony, a w wyniku naboru na stanowisko inspektora w RRP w 2022 r. została zawarta umowa na czas nieokreślony).

⁶⁴ W latach objętych kontrolą NIK.

⁶⁵ System kadrowo-płacowy – firmy Rekord.

⁶⁶ Uwzględniono m.in.: zwolnienia lekarskie, urlop macierzyński i rodzicielski. Absencje wygenerowano z Systemu kadrowo-płacowego z wyłączeniem urlopów (wypoczynkowych, okolicznościowych, wychowawczych, bezpłatnych), opieki nad zdrowym dzieckiem i zwolnień w związku z oddaniem krwi.

⁶⁷ W 2021 r. i 2023 r. (wg stanu na dzień 1 stycznia).

poprzez problemy związane z trwającą pandemią koronawirusa oraz inne absencje chorobowe pracowników i opieki nad członkami rodziny. Odpowiednio w latach 2021 i 2022 liczba łączna absencji (...) faktycznie odpowiada nieobecności w pracy 4 osób przez rok. Niestety ze względu na fakt, iż były to absencje kilku – lub kilkunastodniowe nie było możliwości zatrudnienia osób na zastępstwo, a ponadto przyuczenie takich osób wymagałoby co najmniej trzymiesięcznego okresu. Taka sytuacja miała istotny wpływ na ilość załatwianych spraw, czyli obsługiwanych dziennie klientów. W tym czasie, w szczególności zintensyfikowano wykorzystywanie rezerwacji internetowych terminów, czym można było wpłynąć na ilość klientów dostosowując ich do możliwości kadrowych.

(akta kontroli: tom 2, str. 3-13)

Ponadto Starosta podał, że w jego ocenie, obsada etatowa w tym zakresie jest dostosowana do możliwości organizacyjnych i finansowych urzędu (...).

(akta kontroli: tom 2, str. 265-272)

Czynnościami związanymi z wydawaniem (na podstawie art. 140 n w zw. z art. 140mb ustawy Prawo o ruchu drogowym) decyzji o nałożeniu kary pieniężnej na właścicieli pojazdów, którzy nie wykonali lub wykonali z uchybieniem terminu obowiązków, o których mowa w art. 71 ust. 7 i art. 78 ust. 2 pkt 1 tej ustawy – co do zasady – zajmował się jeden pracownik RRP. W przypadku nieobecności ww. pracownika zastępstwo pełniły dwie inne upoważnione przez Starostę osoby, ponadto pracownicy ci wykonywali inne przypisane im zadania.

(akta kontroli: tom 2, str. 265-272)

Opisy stanowisk pracy m.in. dla pracowników Wydziału Komunikacji zostały opracowane i wprowadzone zarządzeniem⁶⁸ Starosty z dnia 31 sierpnia 2021 r. w sprawie wprowadzenia Zintegrowanego Systemu Zarządzania w Starostwie (...). Ww. opisy nie były zmieniane.

Pracownicy Wydziału otrzymali sporządzone w formie pisemnej, zakresy czynności, których odbiór potwierdzili podpisem, za wyjątkiem jednego pracownika⁶⁹ zatrudnionego w RRP, przy czym pracownik ten posiadał upoważnienie⁷⁰ do wydawania decyzji administracyjnych, które zawierało opis zakresu powierzonych spraw.

(akta kontroli: Tom 1 str. 150, tom 2 str. 3-13, 87-107, 243-247, 404-407)

Starosta wyjaśnił, że wszystkie (...) osoby były zapoznane przez bezpośredniego przełożonego ze swoimi zadaniami i obowiązkami (...) regulaminem organizacyjnym w zakresie zadań Wydziału Komunikacji, a także posiadają pisemne upoważnienia, które również określają ich obowiązki i zadania.

(akta kontroli: tom 2, str. 265-272)

Pracownicy Wydziału Komunikacji zajmujący się sprawami dotyczącymi rejestracji pojazdów i uprawnień kierowców, poza centralnym Systemem Informatycznym CEPIK⁷¹ i systemami pomocniczymi (Systemem Informatycznym POJAZD⁷², Systemem Informatycznym KIEROWCA⁷³ – przy użyciu których wprowadzane są dane do CEPIK – wykorzystywali w swojej pracy System Elektronicznego Obiegu

⁶⁸ nr WO.120.34.2021.

⁶⁹ Tj. podinspektora K.K.

⁷⁰ Tj. upoważnienie wydane przez Starostę potwierdzone podpisem pracownika z dnia 23 października 2020 r.

⁷¹ Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców – system informatyczny który obejmuje centralną ewidencję kierowców (CEK) oraz centralną ewidencję pojazdów (CEP). W systemie gromadzone są między innymi dane o pojazdach i ich właścicielach oraz o kierowcach (dalej także: SI CEPIK)

⁷² Dalej: SI POJAZD.

⁷³ Dalej: SI KIEROWCA.

*Dokumentów FINN 8 SQL oraz System Rezerwacji Wizyty Internetowej i Telefonicznej*⁷⁴.

(akta kontroli: tom 2, str. 3-13)

W latach 2021-2023 (wg stanu na dzień 1 stycznia) liczba wydanych pracownikom Wydziału pisemnych upoważnień do załatwiania spraw, w tym wydawania decyzji administracyjnych i postanowień⁷⁵ wynosiła odpowiednio: 25, 27 i 28. Pracownikom tym w analogicznym okresie nadano również uprawnienia do *SI POJAZD i SI KIEROWCA*, a w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 27 stycznia 2023 r. nie nadano nowych uprawnień.

(akta kontroli: tom 2, str. 126-141, 250-254)

W Wydziale Komunikacji na stanowiskach merytorycznych pracowało od 26 osób⁷⁶ do 30 osób posiadających wymagane kwalifikacje⁷⁷. Spośród osób zatrudnionych na dzień 1 stycznia 2023 r. (30 osób na 29,75 etatu) dwie osoby nie posiadały uprawnień do *SI CEPIK*, tj. jedna na stanowisku pomocy administracyjnej oraz jedna na stanowisku młodszego referenta.

(akta kontroli: tom 2, str. 43, 259-264)

Jak wyjaśnił Starosta, w urzędzie nie ma opracowanej polityki rozwoju zasobów ludzkich.

(akta kontroli: tom 2, str. 3-13)

W latach objętych kontrolą pracownicy Wydziału Komunikacji uczestniczyli w szkoleniach:

- 2021 r. – 4 osoby brały udział w 4 szkoleniach⁷⁸,
- 2022 r. – 25 osób w 32 szkoleniach⁷⁹,
- 2023 r. (do 6 lutego) – jedna osoba uczestniczyła w jednym szkoleniu⁸⁰.

W Starostwie opracowano projekt planu szkoleń na 2023 r. zgodnie z Procedurą szkoleń P-01.14⁸¹.

akta kontroli: tom 2, str. 208-221, 222-229)

⁷⁴ W ramach systemu kolejkowego Qcloud. Od dnia 3 października 2022 r. system *Rezerwacji wizyty internetowej oraz telefonicznej w Wydziale Komunikacji Starostwa (...)* został dezaktywowany, natomiast wydawanie biletów kolejkowych odbywa się nadal za pomocą systemu kolejkowego Qcloud. Bilety kolejkowe wydawane były na bieżąco wg kolejności przybycia stron.

⁷⁵ Wszystkie upoważnienia obowiązujące w okresie objętym kontrolą wydane zostały prawidłowo przez Starostę (lub w zastępstwie Starosty) na podstawie art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz art. 268 a k.p.a. i zawierały: oznaczenie organu, datę od której obowiązują, zakres spraw przypisanych do danego upoważnienia, adnotację, że upoważnienie może być cofnięte w każdym czasie i że nie może być przenoszone na osoby trzecie oraz informację, że ustanie stosunku pracy powoduje wygaśnięcie upoważnienia. Ponadto na analizowanych kopiach upoważnień stwierdzono, że każde z nich pracownik podpisał jako przyjęte do stosowania.

⁷⁶ Wg stanu na dzień 1 stycznia 2021 r.

⁷⁷ W okresie objętym kontrolą zatrudnionych było 32 pracowników - z czego jeden przebywał na urlopie bezpłatnym (od dnia 5 grudnia 2014 r., jak i w dniu zakończenia kontroli NIK), natomiast drugi z pracowników przeszedł na świadczenie emerytalne w okresie objętym kontrolą NIK. Na podstawie akt osobowych 31 pracowników ustalono, że 15 osób posiadało wykształcenie wyższe, a 16 średnie (nie analizowano akt pracownika przebywającego w okresie objętym kontrolą na urlopie bezpłatnym).

⁷⁸ W tym m.in. dwie w zakresie: Dostęp do informacji publicznej, k.p.a. dla Wydziałów Komunikacji.

⁷⁹ Z czego 25 osób uczestniczyło w szkoleniu dotyczącym *Zasad cyberbezpieczeństwa, ciągłości działania i ochrony danych osobowych. Praktyka stosowania zasad bezpieczeństwa informacji w Starostwie (...)*

⁸⁰ *Postępowanie w zakresie zatrzymań praw jazdy i inne bieżące problemy w praktyce urzędniczej.*

⁸¹ Procedura szkoleń w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania z dnia 18 listopada 2021 r.

Starosta podał, że: *Na dzień dzisiejszy nie planuje się podejmowania zmian/decyzji kadrowych* w zakresie dotyczącym m.in. naborów, wymagań kwalifikacyjnych, czy obsady stref obsługi klienta.

(akta kontroli: tom 2, str.3-13)

Według Starosty obsługa stanowisk Wydziału Komunikacji pozostawała w gestii Naczelnika Wydziału oraz Kierowników referatów RPJ i RRP i uwarunkowana była stanem kadrowym w danym dniu roboczym, kwalifikacjami i doświadczeniem danych pracowników.

W poszczególnych kategoriach spraw do obsługi przygotowano następującą liczbę stanowisk⁸², tj.:

- „A” – dotyczącej rejestracji pojazdów nowych, używanych, sprowadzonych do kraju z zagranicy, rejestracji profesjonalnej i rejestracji czasowej - wyznaczono 8 stanowisk,
- „B” – dotyczącej wydawania dowodów rejestracyjnych, w tym także wtórników – wyznaczono dwa stanowiska,
- „C” – dotyczącej wpisywania adnotacji w dowodach rejestracyjnych (np. GAZ, HAK, VAT, PIT, CIT), zmian danych w dowodach rejestracyjnych, wymiany dowodów rejestracyjnych z powodu braku miejsca na wpis z kolejnego badania technicznego, wydawania wtórników dokumentów lub oznaczeń pojazdów (np. wtórnika tablicy rejestracyjnej, wtórnika dowodu rejestracyjnego) - wyznaczono jedno stanowisko, a jego obsada odbywa się na zasadzie rotacyjnej (każdego dnia roboczego na stanowisku tym obsługę prowadzi jeden z pracowników wyznaczonych zasadniczo do obsługi kategorii „A”),
- „D” – dotyczącej przyjmowania zawiadomień o nabyciu lub zbyciu pojazdów - wyznaczono jedno stanowisko,
- „E” – dotyczącej obsługi zwrotów zatrzymanych dowodów rejestracyjnych - wyznaczono jedno stanowisko,
- „F” – dotyczącej wyrejestrowania pojazdów - wyznaczono jedno stanowisko,
- „G” – dotyczącej spraw z zakresu właściwego dla Referatu Praw Jazdy (w tym m.in. przyjmowania wniosków i wydawania profilu kandydata na kierowcę, wydawania prawa jazdy, przyjmowania wniosków o wymianę prawa jazdy, w tym również wtórników, wydawania Kart Kwalifikacji Kierowcy, wydawania zezwoleń na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym) - wyznaczono 2 stanowiska,
- „H” – dotyczącej spraw związanych z wywozem pojazdów z kraju - wyznaczono jedno stanowisko.

(akta kontroli: tom 2, str. 3-13)

1.6. W okresie objętym kontrolą w Centralnym rejestrze skarg i wniosków Starostwa odnotowano wpływ siedmiu skarg⁸³ (w tym: sześciu w 2021 r. i jedną w 2022 r.)⁸⁴ dotyczących działalności Wydziału Komunikacji. Za zasadne zostały uznane trzy skargi z 2021 r., które dotyczyły: w jednym przypadku złej organizacji pracy w RRP i niemożliwości dodzwonienia się do referatu oraz w dwóch przypadkach funkcjonowania Wydziału Komunikacji i internetowej rejestracji terminów. Cztery pozostałe skargi uznano za niezasadne. W odniesieniu do wszystkich skarg przeprowadzono postępowania wyjaśniające. Pisemnie zawiadomiono skarżących o sposobie załatwienia spraw. Wszystkie postępowania skargowe w zakresie

⁸² Wg stanu na dzień 1 stycznia 2021 r. oraz 1 stycznia 2022 r. utworzonych było łącznie 15 stanowisk obsługi, natomiast wg stanu na dzień 17 stycznia 2023 r. utworzonych było 17 stanowisk obsługi.

⁸³ Złożonych pisemnie.

⁸⁴ W 2023 r. do dnia 24 stycznia nie było skarg na Wydział Komunikacji.

powyższych skarg zostały rozpatrzone zgodnie z k.p.a., w szczególności z art. 237 § 1 i § 3 oraz art. 238 § 1 k.p.a.

(akta kontroli: tom 2, str. 190-193)

1.7. W sprawozdaniu z audytu w zakresie funkcjonowania i realizacji zadań Wydziału Komunikacji z dnia 29 grudnia 2022 r.⁸⁵, przeprowadzonego przez audytora wewnętrznego, nie stwierdzono nieprawidłowości w realizacji ww. zadań. Przedmiotem ww. audytu były m.in.: organizacja procesów w zakresie realizacji zadań oraz zgodność z obowiązującymi normami prawnymi oraz procedurami wewnętrznymi.

W dniach 14-28 listopada 2022 r. Inspektor Ochrony Danych Osobowych Starostwa przeprowadził w Wydziale Komunikacji sprawdzenie zgodności przetwarzania danych osobowych z przepisami o ochronie danych osobowych (...), w wyniku którego nie stwierdzono przypadków naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych.

Działalność w zakresie obsługi klienta w sprawach dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami oraz rejestracji pojazdów nie była objęta kontrolami przeprowadzanymi przez podmioty zewnętrzne.

(akta kontroli: tom 1 str. 103-114, 171-175)

Jak wyjaśniła Wicestarosta Powiatu niejednokrotnie sprawna obsługa klienta była utrudniona przez występujące problemy techniczne SI CEPIK, SI POJAZD i SI KIEROWCA. *Centralne systemy informatyczne wykorzystywane do obsługi klienta w sprawach związanych z wydawaniem praw jazdy i rejestracją pojazdów (System Informatyczny „Kierowca” – dalej SI „Kierowca”, System Informatyczny „Pojazd” – dalej SI „Pojazd”, Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców) w Starostwie Powiatowym w Cieszynie utrzymywały ogólnie poprawny poziom funkcjonalności, zapewniając sprawną obsługę klientów oraz prawidłową realizację zadań (...) Należy (...) wskazać, iż niejednokrotnie borykaliśmy się z niezależnymi od nas problemami technicznymi wynikającymi z połączeniem z CEPIK, które to problemy były w miarę sprawnie rozwiązywane po zgłoszeniu telefonicznym lub elektronicznym (odpowiednio poprzez infolinię lub aplikację e-Helpdesk DXC służącą do zgłaszania usterek) dokonany przez upoważnionego pracownika Wydziału Komunikacji. Pomniejsze problemy techniczne (np. w kwestii działania terminali płatniczych) czy błędy oprogramowania (np. problem z przekazaniem danych do CEPIK), stwierdzone i zdiagnozowane w trakcie użytkowania ww. systemów informatycznych, były rozwiązywane zdalnie, chociaż w niektórych przypadkach w obiektywnie długim czasie (...)*

Trudno jest określić dokładną liczbę zgłoszonych usterek (...) jednakże szacunkowo można przyjąć (...) w 2021 roku zgłoszono 12 usterek określonych jako „awaria łącza”, w 2022 roku 7 usterek określonych jako „awaria łącza”, zaś w 2023 roku tego typu problemów zgłoszono 2 (...) Zaistniały także mniej istotne, incydentalne i jednostkowe przypadki innych utrudnień wynikających z błędów wskazanych na wstępie systemów informatycznych. Niektóre z nich to np. problem z przekazaniem danych konkretnego pojazdu do CEPIK, brak możliwości zapisu pojedynczego rekordu w ewidencji, błąd systemu utrudniający wygenerowanie raportu statystycznego w przedmiocie pojazdów podlegających podatkowi od środków transportowych (...) Nie stwierdziliśmy aby jakiegokolwiek funkcjonalności wskazanych systemów nie zostały wdrożone (zrealizowane) wbrew zapowiedziom i udostępnionej dokumentacji. Wszystkie wdrożenia realizowane były zgodnie z przekazywanym harmonogramem, zaś informacje o wprowadzeniu zmian w życie są ujawniane

⁸⁵ Ww. zadanie rozpoczęto dnia 4 października 2022 r.

poprzez komunikaty publikowane w aplikacji „Informacje dla Starostw”, która jest dostępna na pracowników posiadających dostęp do CEPiK (...)

Istotną byłaby funkcjonalność ułatwiająca monitorowanie terminowości wystawiania decyzji administracyjnych o rejestracji pojazdów w SI „Pojazd” (w przypadku niezachowania przez nowego właściciela pojazdu dotychczasowego numeru rejestracyjnego) z opcją automatycznego generowania (wystawiania) decyzji administracyjnej o rejestracji pojazdu w terminie 30 dni od dnia tzw. „wpisu danego pojazdu do ewidencji” oraz z jednoczesną możliwością edycji tejże decyzji w późniejszym terminie tj. wówczas, gdy strona zgłosi się fizycznie po jej odbiór, co implikuje także czynność materialno-techniczną wydania dowodu rejestracyjnego pojazdu.

(akta kontroli: tom 1 str. 696-704)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości.

1. Budynek Wydziału Komunikacji oraz jego otoczenie nie było dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, poprzez:
 - a) brak w budynku przynajmniej jednego, odpowiednio wyposażonego pomieszczenia higieniczno-sanitarnego przystosowanego dla osób niepełnosprawnych – jedyna (oznaczona również jako damska) toaleta z przeznaczeniem dla klientów niepełnosprawnych nie posiadała przy sanitariatach (tj. misce ustępowej i umywalce) poręczy/uchwytów a lustro, umywalkę oraz toaletę zamontowano na nieodpowiednich wysokościach⁸⁶. Stanowiło to naruszenie § 86 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie⁸⁷, zgodnie z którym w budynku, na kondygnacjach dostępnych dla osób niepełnosprawnych, co najmniej jedno z ogólnodostępnych pomieszczeń higieniczno-sanitarnych powinno być przystosowane dla tych osób przez: zainstalowanie odpowiednio przystosowanej, co najmniej jednej miski ustępowej i umywalki oraz zainstalowanie uchwytów ułatwiających korzystanie z urządzeń higieniczno-sanitarnych;
 - b) usytuowanie miejsc postojowych/parkingowych dla osób niepełnosprawnych⁸⁸ w znacznej odległości od wejścia głównego Wydziału Komunikacji – jedno miejsce parkingowe było oddalone od wejścia głównego o 66 m, a inne dwa miejsca o 78 m – pomimo, że istniała możliwość stworzenia miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych znacznie bliżej wejścia głównego (przy pierwszej i drugiej pochylni), gdzie znajdowały się miejsca parkingowe ogólnodostępne nie oznaczone jako miejsca dla osób niepełnosprawnych. Stanowiło to naruszenie § 20 ww. rozporządzenia, zgodnie z którym stanowiska postojowe dla samochodów osobowych, z których korzystają wyłącznie osoby niepełnosprawne, mogą być zbliżone bez żadnych ograniczeń do okien innych budynków, a miejsca te wymagają odpowiedniego oznakowania;
 - c) brak dostosowania krawężnika przy przystanku autobusowym przylegającym do ściany budynku, w której znajdował się Wydział Komunikacji, do swobodnego zjazdu/wjazdu na chodnik przez osobę na wózku inwalidzkim (wysokość krawężnika wynosiła 0,15 m).

⁸⁶ Tj. na wysokościach trudnodostępnych dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich.

⁸⁷ Dz.U. z 2022 poz. 1225.

⁸⁸ Trzy miejsca parkingowe.

W ocenie NIK, ww. nieprawidłowość była m.in. konsekwencją braku działań Starosty polegających na:

- niedokonaniu rozpoznania przed zawarciem umowy najmu⁸⁹, czy obiekt przeznaczony na potrzeby Wydziału Komunikacji (wykorzystywany wcześniej jako handlowo-usługowy), spełnia wymagania dostępności dla osób niepełnosprawnych,
- niezapewnieniu w umowie najmu postanowień dotyczących wykonania przez Wynajmującego niezbędnych prac dostosowujących budynek i jego otoczenie do obsługi osób niepełnosprawnych obok innych postanowień umowy o podobnym charakterze⁹⁰.

Zdaniem NIK, na powyższy stan rzeczy wpływ miało również późne, zleczone dopiero po ponad dwóch latach od daty zawarcia umowy najmu wykonanie⁹¹ *Raportu z audytu Dostępności architektonicznej* informującego, że ww. obiekt, jak i jego otoczenie nie są w pełni przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych

(akta kontroli: tom 2 str. 298-337, 343-386, 394-402)

Starosta wyjaśnił:

Odnosząc się do kwestii niedokonania sprawdzenia, czy wybrany przez Starostwo obiekt, przed zawarciem umowy jego najmu, jest w pełni dostępny dla osób niepełnosprawnych, pragnę zauważyć (...) iż budynek nie stanowi naszej własności, a przestrzeń lokalowa dla potrzeb Wydziału Komunikacji była przygotowywana i wykonana przez właściciela i zarządcę obiektu (...) Nie istniały przeszkody do dokonania takiego sprawdzenia, ale również nie było uzasadnionych podstaw do konieczności takiego sprawdzenia (...)

Zleciłszy wykonanie audytu architektonicznego w celu zidentyfikowania istniejących jeszcze barier i nieprawidłowości oraz podjęcia działań do ich wyeliminowania (...) Realizacja zaleceń powinna nastąpić na przełomie II i III kwartału br. (...) W zakresie dostępności architektonicznej powiat nie może dokonywać realizacji wybiórczej (jednego budynku), a musi patrzeć przez pryzmat dostosowania w tym zakresie budynków wszystkich jednostek organizacyjnych (kilkadziesiąt). Zatem (...) zwracam uwagę na kwestie finansowe, które również mają tu znaczenie i nie pozwalają na szybką realizację zaleceń wyłącznie w jednym budynku (...)

W momencie zawierania umowy najmu nie posiadaliśmy wiedzy wskazującej aby obiekt posiadał niepełną lub ograniczoną dostępność dla osób niepełnosprawnych, tym bardziej że służby architektoniczno-budowlane zarządcy obiektu, posiadały odpowiednie uprawnienia i doświadczenie w tym zakresie oraz uzyskały wymagane prawem pozwolenia (...) Nie istniały przeszkody do wprowadzenia takich postanowień, ale nie było także uzasadnionych podstaw, aby takie postanowienia znalazły się w treści umowy.

(akta kontroli: tom 1 str. 769-780, tom 2 str. 394-402, 404-407)

OCENA CZĄSTKOWA

Starostwo posiadało warunki organizacyjne i lokalowe do realizacji zadań związanych z obsługą klienta w sprawach dotyczących wydawania uprawnień do kierowania pojazdami oraz rejestracji pojazdów, jednakże Wydział oraz jego otoczenie nie i były w pełni przystosowane do obsługi klientów niepełnosprawnych. Wprowadzono procedury wewnętrzne dotyczące obsługi klienta. Pracownicy realizujący zadania

⁸⁹ nr WO.032.42.2020 z dnia 10 lutego 2020 r. wraz z aneksem nr 1/2020 z 18 sierpnia 2020 r.

⁹⁰ W § 5 ww. umowy zawarto np. ogólne postanowienie dotyczące wykonania przez Wynajmującego prac dostosowujących pomieszczenia do rodzaju prowadzonej działalności.

⁹¹ 15 października 2022 r.

dotyczące uprawnień do kierowania pojazdami oraz rejestracji pojazdów posiadali odpowiednie kwalifikacje, stosowne upoważnienia oraz uprawnienia dostępowe do wykorzystywanych systemów informatycznych. Skargi dotyczące działalności Wydziału Komunikacji rozpatrywano zgodnie z k.p.a.

2. Realizacja wybranych zadań związanych z obsługą klienta

2.1. W celu zapewnienia sprawnej obsługi oraz rzetelnej informacji klientom Urzędu, Starosta zapewnił aktualne informacje w zakresie załatwiania spraw dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami i rejestracji pojazdów – udostępniane we wszystkich obiektach⁹² m.in. na tablicach informacyjnych⁹³ i stojakach reklamowych. Część z ww. informacji przygotowano dla cudzoziemców⁹⁴.

(akta kontroli: tom 2, str. 410-415, 441-445)

Starostwo udostępniało też informacje z badanego zakresu na swoich stronach internetowych⁹⁵. Przykładowo:

- na stronie www.powiat.cieszyn.pl zamieszczane były informacje dotyczące spraw realizowanych w Wydziale Komunikacji⁹⁶. Komunikaty tam umieszczone dotyczyły sposobu załatwiania spraw, kwestii organizacyjnych, a także wskazywały na konieczność realizacji obowiązków prawnych przez strony. Na stronie tej zamieszczony był jeden stały baner pn. *Załatw sprawę w Wydziale Komunikacji*, podzielony był na dwie części: Referat Prawa Jazdy – dokumenty do pobrania i Referat Rejestracji – dokumenty do pobrania. Klient po wybraniu odpowiednio interesującego go referatu, zostawał przekierowany do strony BIP Starostwa i tam miał możliwość pobrania potrzebnych mu dokumentów;
- na portalu prasowym: www.powiat.cieszyn.pl zamieszczono banery, komunikaty i pop-upy⁹⁷; tam też klient ze szczególnymi potrzebami miał możliwość skorzystania z zakładki szybkiego menu – obsługa osób niepełnosprawnych, w której umieszczono informacje dotyczące bezpośredniej obsługi tych osób, np. osoba niesłysząca miała możliwość uzyskania informacji w zakresie skorzystania z usług tłumacza języka migowego, a dla osób mających trudności w komunikowaniu się i potrzebujących pomocy w obsłudze strony internetowej podano numer telefonu do kontaktu z pracownikiem Starostwa. Dla obywateli ukraińskich utworzono zakładkę w menu: „Wsparcie dla Ukrainy”, gdzie klienci ukraińskojęzyczni mogli znaleźć informacje dotyczące bezpośredniej obsługi, w tym w zakresie spraw dotyczących Wydziału Komunikacji;
- na stronach www.bip.powiat.cieszyn.pl⁹⁸; zamieszczono informacje na temat sposobu załatwiania spraw oraz trybu postępowania w procedurach z zakresu RRP oraz RPJ. Wyszukiwarka spraw do załatwienia umożliwiała klientowi szybkie wyszukiwanie. Na ww. stronach zamieszczono również *Deklarację dostępności*,

⁹² Przy ul. Granicznej 29 (Wydział Komunikacji), ul. Szerokiej 13 i ul. Bobreckiej 29 (siedziba Starostwa).

⁹³ Na których zamieszczone były m.in. kolorowe plakaty z kodami QR – dzięki którym klient Wydziału Komunikacji miał możliwość zeskanowania kodu i przeniesienia się np. na stronę gov.pl dotyczącą zbycia i nabycia pojazdu

⁹⁴ W języku angielskim i ukraińskim.

⁹⁵ Fanpage Powiatu Cieszyńskiego na Facebooku: <https://www.facebook.com/powiat.cieszynski>, jak również specjalnie stworzony dla Wydziału Komunikacji fanpage <https://www.facebook.com/wydzial.komunikacji.cieszyn>.

⁹⁶Np. <https://www.powiat.cieszyn.pl/aktualnosci/jak-zalatwic-sprawe-w-wydziale-komunikacji-cieszynskiego-starostwa>; <https://www.powiat.cieszyn.pl/aktualnosci/nabycie-i-zbycie-pojazdu-bez-kolejki>

⁹⁷ Krótka informacja zamieszczona na stronie internetowej dotycząca pilnych informacji z którymi powinien zapoznać się klient zanim przejdzie na stronę główną strony Urzędu, np. że w Wydziale Komunikacji w danym dniu nie będzie możliwości skorzystania z Kasy oraz, że płatności można dokonywać w wplatomatic lub też dokonać przelewem przy stoisku komputerowym stacjonarnym w Wydziale Komunikacji, jak i przy pomocy terminali dostępnych przy stanowiskach obsługi.

⁹⁸ https://bip.powiat.cieszyn.pl/sprawy-do-zalatwienia/szukaj?keyword=&case=&category_id=-1&unit_id=51
https://bip.powiat.cieszyn.pl/sprawy-do-zalatwienia/szukaj?keyword=&case=&category_id=-1&unit_id=52

z której klient m.in. mógł dowiedzieć się jak skorzystać z usług tłumacza języka migowego.

Ponadto w mediach społecznościowych⁹⁹ został utworzony odrębny profil dedykowany Wydziałowi Komunikacji, gdzie zamieszczane były komunikaty i informacje związane z bieżącą działalnością Wydziału, ale także związane ze sposobami załatwiania spraw i ze zmianami w przepisach prawa powszechnie obowiązującego¹⁰⁰. Dodatkowo funkcjonowała informacja¹⁰¹, która umożliwiała klientom dojazd do Wydziału Komunikacji.

(akta kontroli: tom 2, str.427-434, 436-437, 443-444, 470-486)

W prasie oraz na lokalnym portalu internetowym¹⁰² zamieszczono artykuły dotyczące awarii SI CEPIK¹⁰³. Starosta zawarł dwie umowy, których przedmiotem była współpraca promocyjno-informacyjna. Rzecznik Prasowy Starostwa udostępniała lokalnym mediom gotowe artykuły dotyczące pracy Wydziału Komunikacji, w tym dotyczące awarii, jak i usunięcia awarii.

(akta kontroli: tom 2, str. 450-484)

Klientom RRP umożliwiono ponadto załatwienia sprawy w całości albo w części elektronicznie, bez konieczności wizyty w Urzędzie, poprzez wypełnienie i przesyłanie elektronicznie odpowiedniego formularza lub wniosku w sprawach m.in. takich jak: zawiadomienie o nabyciu/zbyciu pojazdu, rejestracji pojazdu, wydania wtórnika dokumentu bądź tablicy rejestracyjnej. Wnioski kierowane były poprzez Elektroniczną Skrzynkę Podawczą (z użyciem Profilu Zaufanego, platform ePUAP oraz SEKAP).

W RPJ sprawy nie były realizowane elektronicznie z uwagi na konieczność osobistej wizyty klienta.

Klienci Wydziału mieli ponadto możliwość sprawdzenia statusu swojej sprawy przez Internet, tj.: w serwisie Info-Car.pl¹⁰⁴ (status dowodu rejestracyjnego, status profilu kandydata na kierowcę, status prawa jazdy). Dodatkowo, na stronie internetowej Urzędu został zamieszczony baner dotyczący możliwości zgłoszenia nabycia lub zbycia pojazdu bezpośrednio podlinkowany do strony rządowej gov.pl¹⁰⁵. Ułatwieniem dla klienta była „wizytówka” w Google Maps przez którą klient w formie czatu miał możliwość zadawania pytań pracownikowi Starostwa¹⁰⁶.

(akta kontroli: tom 2, str. 432, 435, 438, 439-440, 447)

W Wydziale, w punkcie informacyjnym, umożliwiono klientom dokonanie możliwości wstępnej weryfikacji dokumentów, natomiast dopiero przy właściwym stanowisku w sali obsługi osoby upoważnione¹⁰⁷ dokonywały pełnej weryfikacja złożonych dokumentów.

(akta kontroli: tom 2, str. 3-13, 343-356)

Na stronie internetowej Starostwa została utworzona zakładka Internetowa Rezerwacja Terminów Wizyt w Wydziale Komunikacji funkcjonująca od 2019 r. do

⁹⁹ fanpage Powiatu Cieszyńskiego na Facebooku: <https://www.facebook.com/powiat.cieszynski>, jak również specjalnie stworzony dla Wydziału Komunikacji fanpage <https://www.facebook.com/wydzial.komunikacji.cieszyn>.

¹⁰⁰ Starostwo Powiatowe w Cieszynie - Wydział Komunikacji | Cieszyn | Facebook

¹⁰¹ W Google Maps.

¹⁰² ox.pl

¹⁰³ Dotyczyły awarii systemu SI CEPIK w Wydziale Komunikacji dnia 1 września 2022 r. oraz przywrócenie działania systemu SI CEPIK dnia w Wydziale Komunikacji dnia 2 września 2022 r.

¹⁰⁴ <https://info-car.pl/new/rejestracja-pojazdu/sprawdz-status-dowodu-rejestracyjnego>
<https://info-car.pl/new/prawo-jazdy/sprawdz-status-pkk>

<https://info-car.pl/new/prawo-jazdy/sprawdz-status-prawa-jazdy>

¹⁰⁵ <https://www.gov.pl/web/gov/zglos-zbycie-lub-nabycie-pojazdu-na-przyklad-sprzedaz-kupno-darowizne>

Klient samodzielnie ma możliwość zgłoszenia zbycia lub nabycia pojazdu.

¹⁰⁶ Rzecznik Prasowy miał dostęp do panelu administracyjnego wizytówki.

¹⁰⁷ Odpowiednio do SI POJAZD lub SI KIEROWCA.

końca września 2022 r., a klient miał możliwość umówienia się na wizytę internetowo i telefonicznie w Wydziale Komunikacji, zgodnie z kategorią sprawy. W Wydziale Komunikacji od 2017 r. do 3 października działał ponadto system kolejkowy, którego funkcjonalnością była również internetowa rezerwacja terminów wizyt w Urzędzie¹⁰⁸. System pozwalał wygenerować bilet na dzień bieżący, a także można było dzięki niemu zarezerwować inny termin wizyty. W trakcie kontroli NIK rezerwacja terminów była wyłączona¹⁰⁹, a system kolejkowy pozwalał na wydanie biletu kolejkowego, który był realizowany w dniu jego pobrania przez klienta¹¹⁰. Od dnia 3 października 2022 r. ww. system został wyłączony i obowiązuje bieżąca kolejka wg kolejności przybycia interesantów, co wyjaśniono koniecznością bieżącej obsługi klientów zgodnie z kolejnością przybycia¹¹¹.

(akta kontroli: tom 2, str. 448-449)

Na podstawie przeprowadzonych oględzin ustalono, że wydawanie biletów kolejkowych odbywało się na bieżąco, zgodnie z kolejnością przybycia stron, a pobrany w danym dniu bilet w przypadku kompletności złożonych dokumentów pozwalał klientowi na załatwienie sprawy w danym dniu. W przypadku spraw dwuetapowych (np. rejestracja pojazdu, wydanie wtórnika dowodu rejestracyjnego, wymiana prawa jazdy), klient musiał pojawić się w Wydziale Komunikacji dwukrotnie i za każdym razem pobrać bilet kolejkowy.

(akta kontroli: tom 2, str. 343-356)

Kierownictwo Wydziału Komunikacji¹¹² posiadało wgląd do funkcjonalności systemu kolejkowego (*Qcloud*) umożliwiającej na bieżąco monitorowanie liczby przyjętych klientów, średniego czasu ich obsługi, oraz średniego czasu oczekiwania klienta na przywołanie do stanowiska obsługi. Według wyjaśnień Starosty na bieżąco monitorowano obsługę klientów przez pozyskiwanie informacji telefonicznych o ilości obsługiwanych klientów od Naczelnika i Kierownika RRP.

(akta kontroli: tom 2 str. 3-13)

W sytuacji złożenia przez klienta niekompletnych dokumentów, uzupełnienie braków formalnych w przypadkach:

- osobistej wizyty klienta – odbywało się w czasie i formie dogodnej do klienta, wymagało jednakże zazwyczaj kolejnej wizyty¹¹³;
- przekazania dokumentów za pośrednictwem poczty lub ePUAP-em – Urząd stosował formalne wezwania na podstawie art. 64 § 2 k.p.a.;
- kiedy funkcjonował system internetowej rezerwacji terminów – klient telefonicznie lub internetowo mógł zarezerwować termin kolejnej wizyty w dogodnym dla siebie czasie.

(akta kontroli: tom 2, str. 3-13, 274-280)

¹⁰⁸ Wdrożona w lipcu 2019 r.

¹⁰⁹ Internetowa rezerwacja terminów była możliwa do końca września 2022 r.

¹¹⁰ System kolejkowy dedykowany zarządzaniu ruchem kolejkowym funkcjonuje od 2017 r. do nadal.

¹¹¹ W sierpniu 2022 r. nastąpiła awaria związana z niestabilnością działania kalendarza rezerwacji, za którą odpowiadał dostawca usługi (od 30 sierpnia 2022 r. – do końca września 2022 r.) Klienci, którzy przed datą awarii zarezerwowali termin internetowo lub telefonicznie byli obsłużeni wg umówionego wcześniej terminu.

¹¹² Funkcje administratora systemu kolejkowego przypisane były Naczelnikowi WK i Kierownikowi RRP.

¹¹³ W przypadku osobistej wizyty klienta w Wydziale Komunikacji, w czasie gdy włączony był internetowy system rezerwacji terminów – klient miał możliwość rezerwacji kolejnego terminu wizyty poprzez ww. system lub osobiście w punkcie Informacyjnym;

2.2. W latach 2021-2022 do Starostwa wpłynęło:

- 7 829 wniosków o wydanie prawa jazdy po egzaminie państwowym, w tym: 4 425 wnioski w 2021 r. i 3 404 wnioski w 2022 r.; wydano odpowiednio: 4 425 i 3 404 decyzji pozytywnych; nie wydano decyzji odmownych;
- 194 wnioski o wydanie międzynarodowego prawa jazdy, w tym odpowiednio: 68 i 126 wniosków, wydano odpowiednio: 68 i 126 decyzji pozytywnych; nie wydano decyzji odmownych;
- 509 wniosków o wydanie wtórnika prawa jazdy z powodu utraty lub zniszczenia posiadanego dokumentu, w tym odpowiednio: 225 i 284, w 2021 r. wydano 232 decyzje pozytywne i 2 decyzje odmowne, a w 2022 r. wydano 255 decyzji pozytywnych i 4 decyzje odmowne;
- 2 757 wniosków o rejestrację pojazdu nowego, w tym odpowiednio: 1 374 i 1 383 wnioski, wydano odpowiednio: 1 374 i 1 383 decyzje pozytywne; nie wydano decyzji odmownych;
- 1385 wniosków o rejestrację czasową pojazdu na wniosek właściciela, w tym odpowiednio: 541 i 844 wnioski, wydano odpowiednio: 541 i 844 decyzje pozytywne; nie wydano decyzji odmownych;
- 181 wniosków o rejestrację pojazdu zabytkowego, w tym odpowiednio: 83 i 98 wniosków, wydano odpowiednio: 83 i 98 decyzji pozytywnych;
- 9 134 wniosków o rejestrację pojazdu sprowadzonego z zagranicy, w tym odpowiednio: 5 017 i 4 117 wniosków, wydano odpowiednio: 5 016 i 4 113 decyzji pozytywnych;
- 5 250 wniosków o wyrejestrowanie pojazdu, w tym odpowiednio: 2 900 i 2 350 wniosków, wydano odpowiednio: 3 800 i 3030 decyzji¹¹⁴ pozytywnych; w 2021 r. i w 2022 r. wydano po jednej decyzji odmownej, bez rozpatrzenia pozostawiono 3 wnioski złożone w 2022 r.; od jednej decyzji odmownej wydanej w 2021 r. złożono odwołanie z negatywnym rozstrzygnięciem dla strony;
- 17 025 wniosków o przerejestrowanie pojazdu (zmiana właściciela), w tym odpowiednio: 9 217 i 7 808 wniosków, wydano odpowiednio: 9 214 i 7 805 decyzji pozytywnych; bez rozpatrzenia pozostawiono jeden wniosek złożony w 2022 r.;
- 156 wniosków o czasowe wycofanie pojazdu z ruchu, w tym odpowiednio: 91 i 65 wniosków; wydano odpowiednio: 91 i 65 decyzji pozytywnych, nie wydano decyzji odmownych;
- 789 wniosków o wydanie wtórnika dokumentu komunikacyjnego, w tym odpowiednio: 386 i 403 wnioski; wydano odpowiednio: 386 i 403 decyzji pozytywnych, nie wydano decyzji odmownych.

W latach 2021-2022 wydano 773 decyzje na podstawie art. 140n w zw. z art.140mb pkt 1 i 2 ustawy Prawo o rd, w tym odpowiednio: 382 i 391 decyzji; strony złożyły odpowiednio: 20 i 24 odwołania od decyzji, z czego w odpowiednio: 18 i 16 przypadkach wydano pozytywne rozstrzygnięcie dla klienta w II instancji; nie złożono skarg do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

(akta kontroli: tom 1 str. 609-620, 725-726)

¹¹⁴ Uwzględniono decyzje o wyrejestrowaniu pojazdów w trybie „z urzędu” na podstawie § 21 ust. 5 rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie rejestracji i oznaczania pojazdów oraz wymagań dla tablic rejestracyjnych (Dz. U. poz. 2355), uchylonego z dniem 4 września 2022 r. przez rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 31 sierpnia 2022 r. w sprawie rejestracji i oznaczania pojazdów, wymagań dla tablic rejestracyjnych oraz wzorów innych dokumentów związanych z rejestracją pojazdów (Dz. U. poz. 1847).

2.3.1. Stwierdzono, że 10 objętych analizą decyzji¹¹⁵ dotyczących wydania prawa jazdy wydano zgodnie z wymogami określonymi w art. 11 i art. 13 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami¹¹⁶, natomiast niezgodnie z art. 12 ust. 2a ww. ustawy, co szerzej przedstawiono w pkt 1 sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”. Cztery badane decyzje¹¹⁷ dotyczące odmowy wydania prawa jazdy wydano zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 3 lub art. 12 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy.

Wszystkie powyższe decyzje wydano zgodnie z wymogami określonymi w § 5-7, § 9-11, § 16 i § 18 rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami¹¹⁸.

Decyzje¹¹⁹ dotyczące wydania międzynarodowego prawa jazdy wydawano zgodnie z wymogami określonymi w art. 10 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o kierujących pojazdami oraz § 19-21 rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów.

Decyzje dotyczące wydania prawa jazdy lub międzynarodowego prawa jazdy wydawano w terminach określonych w art. 35 § 1-3 k.p.a., natomiast jedna z czterech badanych decyzji dotyczących odmowy wydania prawa jazdy została wydana po upływie 106 dni od dnia wpływu wniosku, co szerzej przedstawiono w pkt 2 sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli: tom 1 str. 295-389)

Wnioski o rejestrację pojazdu w ramach 20 badanych decyzji¹²⁰ w sprawie rejestracji były niezgodne z wymaganym wzorem, co szerzej przedstawiono w pkt 3 sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”. Stwierdzono, że trzy z 20 badanych decyzji dotyczących rejestracji pojazdu zostało wydanych po upływie wymaganego terminu, co szerzej przedstawiono w pkt 4 sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

W analizowanych przypadkach rejestracji dokonywano na podstawie dokumentów wymaganych przez art. 72 ust. 1 Prawa o ruchu drogowym, tj. m.in.: dowodu własności pojazdu, aktualnego zaświadczenia o pozytywnym wyniku badania technicznego pojazdu, świadectwa zgodności wraz z oświadczeniem zawierającym dane i informacje o pojeździe niezbędne do rejestracji i ewidencji pojazdu¹²¹, dokumentu potwierdzającego zapłatę akcyzy na terytorium kraju¹²². Decyzje dotyczące rejestracji pojazdu wydano zgodnie z wymogami określonymi w § 2-9 § 17-18 i § 20 rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie rejestracji i oznaczania pojazdów oraz wymagań dla tablic rejestracyjnych¹²³. Decyzje dotyczące odmowy rejestracji pojazdu wydano zgodnie z art. 73 ust. 1e pkt 1 lub art. 73 ust. 1e pkt 3 ustawy Prawo o ruchu drogowym.

(akta kontroli: tom 1 str. 199-252)

¹¹⁵ W tym: 5 decyzji z 2021 r. dotyczących praw jazdy kategorii: A, B, C, D i T oraz 5 decyzji z 2022 r. dotyczących praw jazdy kategorii: AM, A1, A2, B+E, C+E.

¹¹⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 1212, ze zm.; dalej: ustawa o kierujących pojazdami.

¹¹⁷ Po dwie decyzje z 2021 r. i z 2022 r.

¹¹⁸ Dz. U. poz. 231 ze zm., dalej: rozporządzenie w sprawie wydawania dokumentów.

¹¹⁹ Analizą objęto 10 decyzji, tj. po 5 decyzji z 2021 r. i z 2022 r.

¹²⁰ Po 10 decyzji z 2021 r. i z 2022 r. (w tym po dwie decyzje z każdego roku o odmowie wydania ww. decyzji).

¹²¹ W przypadku zgłoszenia do pierwszej rejestracji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nowego pojazdu (§ 2 ust. 5 rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie rejestracji i oznaczania pojazdów oraz wymagań dla tablic rejestracyjnych (Dz. U. poz. 2355), uchylonego z dniem 4 września 2022 r., obowiązującego w odniesieniu do badanej próby decyzji).

¹²² W przypadku sprowadzenia pojazdu z terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

¹²³ Dz. U. poz. 2355, obowiązującego w odniesieniu do badanej próby decyzji, uchylonego z dniem 4 września 2022 r. przez rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 31 sierpnia 2022 r. w sprawie rejestracji i oznaczania pojazdów, wymagań dla tablic rejestracyjnych oraz wzorów innych dokumentów związanych z rejestracją pojazdów (Dz. U. poz. 1847); dalej: rozporządzenie w sprawie rejestracji pojazdów.

Stwierdzono, że 10 objętych analizą decyzji¹²⁴ wydanych na podstawie art. 140n w zw. z art.140mb ustawy Prawo o rd, od których strona postępowania złożyła odwołanie, wydano po upływie od 13 do 42 dni od wszczęcia postępowania, natomiast postępowania w sprawie naruszenia obowiązku rejestracji pojazdu lub obowiązku zawiadomienia starosty o nabyciu pojazdu wszczynano po upływie od 26 do 414 dni od stwierdzenia okoliczności będących podstawą wszczęcia postępowania, co szerzej przedstawiono w pkt 5 sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

Kary pieniężne za naruszenie obowiązku rejestracji pojazdu sprowadzonego z zagranicy lub obowiązku zawiadomienia starosty o nabyciu pojazdu nałożono w jednym przypadku zgodnie z art. 140mb pkt 1 ww. ustawy, a w 9 przypadkach zgodnie z art. 140mb pkt 2 tej ustawy. Wysokość nałożonych kar wynosiła od 200 zł do 550 zł i była zgodna z art. 140mb. W złożonych przez strony postępowania odwołaniach od ww. decyzji, jako przyczynę naruszenia obowiązku rejestracji pojazdu lub obowiązku zawiadomienia starosty o nabyciu pojazdu wskazywano najczęściej m.in.: trudności w bezpośrednich kontaktach związane z epidemią COVID-19 oraz brak wiedzy o obowiązku zawiadomienia.

(akta kontroli: tom 1 str. 395-399, 413-608)

Inspektor Wydziału Komunikacji prowadząca postępowania i upoważniona¹²⁵ do nakładania kar na podstawie art. 140mb ustawy Prawo o ruchu drogowym, w zakresie wysokości nakładanych kar wyjaśniła:

Wyższe kwoty kar nałożyłam na osoby, które znacznie przekraczały dopuszczalne prawem terminy (...) lub naruszenia te były przez nie powtarzane (...) Nakładając kary administracyjne od 1 stycznia 2020 r. zastosowałam kwoty od 200 zł do 880 zł. Kar w wysokości powyżej 880 zł nie wymierzono z uwagi na to, iż nie było ku temu obiektywnych przesłanek.

(akta kontroli: tom 1 str. 141, 293-294)

W treści kierowanych do stron (klientów) zawiadomień o wszczęciu postępowania administracyjnego dotyczących naruszenia obowiązku zawiadomienia o nabyciu pojazdu¹²⁶, zamieszczano pouczenie o uprawnieniach wynikających z art. 15zzzzzn² ustawy o przeciwdziałaniu COVID-19, natomiast nie wyznaczano stronie terminu 30 dni na złożenie wniosku o przywrócenie terminu, co szerzej przedstawiono w pkt 6 sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli: tom 1 str. 395-399, 413-608)

W odniesieniu do działań organizacyjnych podejmowanych w związku wejściem w życie art. 140 mb Prawa o ruchu drogowym, Naczelnik Wydziału Komunikacji wyjaśnił:

Przed wejściem w życie nowych przepisów dwoje pracowników RRP zostało skierowanych na szkolenie (...) Program (...) obejmował (...) zagadnienia dotyczące nakładania kar administracyjnych za niezarejestrowanie pojazdu (...) lub niezawiadomienie starosty o nabyciu lub zbyciu pojazdu w wymaganym terminie. (...) W związku z wejściem w życie od dnia 1 stycznia 2020 r. art. 140mb ustawy Prawo o ruchu drogowym w Wydziale Komunikacji (...) reorganizacji uległy trzy stanowiska. Wszystkie te stanowiska przygotowane były do obsługi interesantów od 2 stycznia 2020 r. Na pierwszym stanowisku, znajdującym się na sali obsługi bieżącej, przyjmowano zawiadomienia o nabyciu/zbyciu pojazdu bezpośrednio od zainteresowanej Strony postępowania. Na drugim stanowisku utworzonym w biurze Referatu Rejestracji Pojazdów wyznaczony pracownik zajmował się wprowadzaniem

¹²⁴ Po 5 decyzji z 2021 r. i z 2022 r.

¹²⁵ Na podstawie upoważnienia Starosty nr WO.077.6.2020 z dnia 13 stycznia 2020 r.

¹²⁶ W ramach objętej analizą próby 10 postępowań.

do systemu Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców, zawiadomień o nabyciu/zbyciu złożonych przez interesantów drogą elektroniczną, za pośrednictwem Poczty Polskiej, w kancelarii Starostwa Powiatowego (...) przesyłanych z innych wydziałów komunikacji zgodnie z właściwością. Trzecie stanowisko ds. kar administracyjnych było (...) gotowe od 2 stycznia 2020 r., mimo to, osoba na nim zatrudniona zajęła się rozpatrywaniem spraw po otrzymaniu stosownych upoważnień od Starosty Cieszyńskiego a więc od 13 stycznia 2020 r. Nie miało to jednak żadnego wpływu na jakiegokolwiek utrudnienia ponieważ art. 78 ust. 2 pkt. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym naliczanie kar umożliwił dopiero po upływie 30 dni licząc od 1 stycznia 2020 r.

(akta kontroli: tom 1 str. 255-266)

2.3.2. Sprawami dotyczącymi zgłoszeń o nabyciu/zbyciu pojazdu w 2019 r.¹²⁷ zajmował się w pełnym wymiarze czasu pracy jeden pracownik¹²⁸ Wydziału Komunikacji, a w 2020 r. liczba tych pracowników wzrosła do 3 osób¹²⁹. W latach 2021-2022 liczba pracowników dedykowanych obsłudze ww. zgłoszeń wzrosła do 4 osób¹³⁰. Na jednego pracownika przypadało: w 2019 r. 7 608 spraw, w 2020 r. 2 357 spraw, w 2021 r. 4 325 spraw, a w 2022 r. 3 850 spraw.

(akta kontroli: tom 1 str. 138-161, 652-656)

Kierownik RRP nie zapewnił regularnego¹³¹ pobierania z SI CEPIK przez pracowników RRP raportów: „Brak zgłoszenia zbycia/nabycia pojazdu powyżej 30 dni” i „Brak zgłoszenia sprowadzenia pojazdu z zagranicy”, stąd Starostwo nie prowadziło bieżącej analizy tych raportów oraz nie posiadało wiedzy dotyczącej: liczby wniesionych po terminie zgłoszeń o zbyciu/nabyciu pojazdu, wynikającej z ww. raportów. Powyższe szerzej przedstawiono w pkt 7 sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

Kontrolującym przedstawiono wygenerowane z CEPIK przez Starostwo w latach 2021-2023 (28 lutego):

- cztery raporty pn. „Brak zgłoszenia zbycia/nabycia pojazdu powyżej 30 dni”, w tym trzy raporty¹³² wygenerowano w 2021 r., a jeden raport wygenerowano w 2023 r.¹³³,
- cztery raporty „Brak zgłoszenia sprowadzenia pojazdu z zagranicy”, w tym jeden raport¹³⁴ wygenerowano w 2021 r., 2 raporty wygenerowano w 2022 r.¹³⁵ i jeden raport wygenerowano w 2023 r.¹³⁶

Liczbę decyzji wydanych przez Starostę na podstawie art. 140n w zw. z art.140mb ustawy Prawo o rd przedstawiono w pkt 2.2. niniejszego wystąpienia.

(akta kontroli: tom 1 str. 413-608, 657-693)

Kierownik RRP wyjaśnił:

Nie posiadam wiedzy w zakresie tego ile rocznie (...) zawiadomień o nabyciu/zbyciu pojazdu wpływających do Starostwa (...) w latach 2021-2022 wniesiono po terminie,

¹²⁷ Wg stanu na koniec roku.

¹²⁸ W przypadku nieobecności ww. pracownika zastępstwo pełniła inna osoba.

¹²⁹ Wg stanu na koniec roku.

¹³⁰ Według stanu na koniec każdego roku okresu: 2021-2022.

¹³¹ W okresach tygodniowych lub dwutygodniowych.

¹³² Tj. raporty tygodniowe z dnia: 4 stycznia 2021 r. za okres od 28 grudnia 2020 r. do 4 stycznia 2021 r., 11 stycznia 2021 r. za okres od 4 stycznia 2021 r. do 11 stycznia 2021 r. oraz 25 stycznia 2021 r. za okres od 18 stycznia 2021 r. do 25 stycznia 2021 r.

¹³³ Tj. dnia 2 stycznia 2023 r. za okres od 26 grudnia 2022 r. do 2 stycznia 2023 r.

¹³⁴ Z dnia 5 stycznia 2021 r. za okres od 4 stycznia 2021 r. do 5 stycznia 2021 r.

¹³⁵ Tj. raporty z dnia: 6 czerwca 2022 r. za okres od 30 maja 2022 r. do 26 czerwca 2022 r. oraz 21 listopada 2022 r. za okres od 14 listopada 2022 r. do 21 listopada 2022 r.

¹³⁶ Tj. dnia 2 stycznia 2023 r. za okres od 26 grudnia 2022 r. do 2 stycznia 2023 r.

ponieważ tutejszy organ nie dysponuje pełnym zestawem raportów o nazwach „Brak zgłoszenia zbycia/nabycia pojazdu powyżej 30 dni” oraz „Brak zgłoszenia sprowadzenia pojazdu z zagranicy” generowanych z Centralnej Ewidencji Pojazdów, zaś w badanym okresie wydrukowano 8 takich raportów (...) Organ nie prowadzi także oddzielnych rejestrów dla nieterminowo składanych zawiadomień o nabyciu/zbyciu pojazdów (...) W 2021 r. rozpoczęto w tut. Starostwie łącznie 383 postępowania, zaś w 2022 r. wszczęto ich 390 (...) W latach 2021-2022 wydano 773 decyzje na gruncie art. 140mb pkt 1 i 2 ustawy (...) Prawo o ruchu drogowym, w tym odpowiednio: 382 i 391 decyzji. Zauważam przy tym, że postępowanie wszczęte w danym roku mogło się sfinalizować w roku następnym, stąd różnica pomiędzy postępowaniami wszczętymi a ilością wydanych decyzji (...)

Analizy otrzymywanych zawiadomień o nabyciu/zbyciu pojazdów dokonywano na bieżąco w przypadku tych z nich, które składano na stanowiskach bezpośredniej obsługi. W pozostałych przypadkach, gdzie odnotowano wpływ zawiadomienia zdalnie tj. przez elektroniczną skrzynkę podawczą, poprzez kancelarię ogólną, z użyciem poczty tradycyjnej itp., przedmiotowe zawiadomienia były analizowane zgodnie z kolejnością ich wpływu, jednakże z uwagi na to, że większość z nich była obsługiwana przez jedną osobę (...) ich weryfikacja następowała stopniowo i trudno mówić o tym, że była wykonywana na bieżąco (...) Pragnę zaznaczyć, że zawiadomienia o nabyciu pojazdów, które składano wraz z wnioskiem o rejestrację (a niekiedy o wyrejestrowanie) danego pojazdu były weryfikowane „od ręki” przez pracowników rozpatrujących sprawy rejestracji lub wyrejestrowania pojazdów, czy zmian danych w dowodach rejestracyjnych. Tym samym dane uzyskane przez organ na skutek otrzymania zawiadomienia o nabyciu/zbyciu pojazdu wprowadzano do CEPiK możliwie regularnie, przy czym regularność ta była dużo większa w sytuacji osobistej wizyty klienta, kiedy to organ przyjmował zawiadomienia, weryfikował je i wprowadzał dane do CEPiK podczas bezpośredniej obsługi klienta.

W zakresie weryfikacji raportów o nazwach „Brak zgłoszenia zbycia/nabycia pojazdu powyżej 30 dni” oraz „Brak zgłoszenia sprowadzenia pojazdu z zagranicy” generowanych z Centralnej Ewidencji Pojazdów, to dokonywano ich weryfikacji jedynie wybiórczo, tzn. w ograniczonym zakresie, ponieważ nie pobierano ich regularnie.

(akta kontroli: tom 1 str. 732-753)

Stwierdzono¹³⁷, że 7 z 10 objętych analizą postępowań¹³⁸ w sprawie nakładania kar pieniężnych, o których mowa w art. 140mb ustawy Prawo o rd nie było prowadzonych w wymaganych terminach, co szerzej przedstawiono w pkt 2.3.1. niniejszego wystąpienia oraz w pkt 4 sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli: tom 1 str. 395-399, 413-608)

W wyniku analizy 8 postępowań¹³⁹ dotyczących zgłoszenia nabycia pojazdu, w trakcie których wzywano strony do uzupełnienia braków formalnych, stwierdzono że od dnia złożenia przez klienta zawiadomienia o nabyciu pojazdu do daty wysłania wezwania do usunięcia braków formalnych upłynęło od jednego do 249 dni. Powyższe szerzej przedstawiono w pkt 8 sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

¹³⁷ Na podstawie analizowanej próby po 5 decyzji z 2021 r. i z 2022 r.

¹³⁸ Sygn.: WKR.5410.7.142.2021, WKR.5410.7.160.2021, WKR.5410.7.9.2022, WKR.5410.7.31.2022, WKR.5410.7.52.2022, WKR.5410.7.99.2022, WKR.5410.7.131.2022.

¹³⁹ W tym: 3 (wszystkich) postępowań, w przypadku których wzywano do uzupełnienia braków formalnych zawiadomień o nabyciu pojazdu złożonych w 2021 r. oraz 5 postępowań z 2022 r.

Stwierdzono że w przypadku 5 spraw¹⁴⁰ objętych analizą, postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej wszczynano po upływie od 24 do 25 dni od daty wygenerowania raportu.

(akta kontroli: tom 1 str. 694, 657-693, 705-720)

W Starostwie nie przyjęto wewnętrznych rozwiązań dotyczących szczegółowego wymiaru (wysokości) kary pieniężnej, o której mowa w art. 140mb ustawy Prawo o ruchu drogowym.

Starosta wyjaśnił:

W Starostwie nie przyjęto i nie podejmowano działań zmierzających do wprowadzenia (...) wewnętrznych rozwiązań dotyczących szczegółowego wymiaru (wysokości) kary pieniężnej, o której mowa w art. 140mb ustawy (...) Prawo o ruchu drogowym. Wynikało to z faktu, iż w naszej ocenie uregulowanie w jakikolwiek sposób (np. poprzez tzw. taryfikator kar) zasad ustalania kwoty kary administracyjnej byłoby niesprawiedliwe, gdyż każdy przypadek należy analizować indywidualnie, biorąc przy tym pod uwagę 3 obligatoryjne przesłanki, które ustawodawca wymienił w art. 140n ust. 4 ustawy z dnia 20.06.1997 r. Prawo o ruchu drogowym. Chodzi w tym przypadku o „zakres naruszenia, powtarzalność naruszeń oraz korzyści finansowe uzyskane z tytułu naruszenia ustawy”. Trudno byłoby stworzenie taryfikatora uwzględniającego jednocześnie wszystkie wskazane przesłanki, gdyż poza drugą pozostałe są niewymierne co do oceny (...). O wysokości kar decydował samodzielnie, w drodze dokonanej wcześniejszej odrębnie analizy i oceny każdej sprawy, upoważniony pracownik prowadzący indywidualnie (co do zasady) postępowania w zakresie kar z art. 140mb ustawy Prawo o ruchu drogowym. (...) W sprawach bardziej skomplikowane ocena i analiza sprawy była konsultowana z Kierownikiem Referatu Rejestracji Pojazdów.

(akta kontroli: tom 1 str. 769-780)

W latach 2020-2022 Starosta nałożył łącznie 744 kary pieniężne¹⁴¹, o których mowa w art. 140mb ustawy Prawo o rd, w tym w poszczególnych latach ww. okresu odpowiednio: 157, 328 i 258 kar. Łączna kwota nałożonych kar wynosiła 232,3 tys. zł w tym w poszczególnych latach odpowiednio: 48,0 tys. zł, 101,2 tys. zł i 83,1 tys. zł. Średnia wysokość nałożonej kary wynosiła 312 zł (odpowiednio: 306 zł, 309 i 322 zł). Przy ustalaniu wysokości nałożonej kary uwzględniano¹⁴² zakres naruszenia, powtarzalność naruszeń oraz korzyści finansowe uzyskane z tytułu naruszenia ustawy.

(akta kontroli: tom 1 str. 764-768, 649-650)

W odniesieniu do rozwiązań, których zaimplementowanie mogłoby usprawnić procesy: wprowadzania do CEP danych, o których mowa w art. 80b ustawy Prawo o rd oraz obsługi klienta w zakresie spraw związanych ze zbyciem, nabyciem lub rejestracją, pojazdu, Starosta wyjaśnił:

W mojej opinii istnieje rozwiązanie prawne, które zaimplementowane wprost na grunt przepisów ustawy (...) Prawo o ruchu drogowym oraz aktów wykonawczych do tej ustawy, miałyby istotne znaczenie dla usprawnienia procesów obsługi klienta w zakresie spraw związanych z rejestracją pojazdów, tzw. ich „przerejestrowaniem” lub zmianą właściciela pojazdu i uzyskiwania przez strony takich postępowań odpowiednich dokumentów. Mam tu na myśli całkowitą rezygnację z dwuetapowej

¹⁴⁰ Określonych w raporcie tygodniowym „Brak zgłoszenia zbycia/nabycia pojazdu powyżej 30 dni” z dnia 4 stycznia 2021 r. Starostwo w 2022 r. nie generowało raportu w ww. zakresie.

¹⁴¹ Podano liczbę i wysokość kar z uwzględnieniem odwołań od decyzji Starosty o nałożeniu kary pieniężnej wniesionych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Bielsku-Białej, wg przedstawionej przez Starostwo dokumentacji.

¹⁴² Stwierdzono na podstawie analizy 10 postępowań dotyczących po 5 decyzji z 2021 r. i z 2022 r.

formy postępowania dotyczącego szeroko rozumianej rejestracji pojazdu. Zaimplementowanie ogólnej zasady określonej w art. 35 § 1 k.p.a. stanowiącej, iż „organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki” oraz podkreślającej, że „niezwłocznie powinny być załatwiane sprawy, które mogą być rozpatrzone w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania lub w oparciu o fakty i dowody powszechnie znane albo znane z urzędu organowi, przed którym toczy się postępowanie, bądź możliwe do ustalenia na podstawie danych, którymi rozporządza ten organ”; wyeliminowałyby to konieczność dwóch wizyt strony w organie rejestrującym dany pojazd. Wymagałoby to jednak zmiany szeregu przepisów (...) mającej na celu umożliwienie Starostom, jako organom, przygotowywania i niezwłocznego wydawania tzw. stałych dowodów rejestracyjnych pojazdów bez konieczności ich zamawiania w Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych. Moim zdaniem taka zmiana wpłynęłaby pozytywnie na szybkość obsługi klientów, co sprawdza się np. w Czechach czy Niemczech, gdzie rejestracja pojazdu oraz wydanie dowodu rejestracyjnego – jak mi wiadomo - wymaga jednej wizyty w urzędzie. Rozwiązanie to zapewne wyeliminowałoby także problemy związane z nieterminowym wydawaniem decyzji o rejestracji pojazdów (...)

(akta kontroli: tom 1 str. 769-780)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Starosta, we wszystkich objętych badaniem 10 postępowaniach dotyczących wydania prawa jazdy¹⁴³, przed jego wydaniem nie występował¹⁴⁴ do odpowiednich organów państw członkowskich Unii Europejskiej o potwierdzenie, że osoba ubiegająca się o uprawnienie nie posiada prawa jazdy wydanego w jednym z tych państw, nie rozpoczęła procedury wymiany prawa jazdy na krajowe prawo jazdy lub procedury wydania wtórnika polskiego krajowego prawa jazdy. Powyższe stanowiło naruszenie art. 12 ust. 2a ustawy o kierujących pojazdami.

(akta kontroli: tom 1 str. 297, 358, 725-726)

Kierownik RPJ wyjaśniła:

Nie stosowaliśmy do tej pory art. 12 ust. 2a ustawy o kierujących pojazdami, ponieważ nie wiedzieliśmy o konieczności wystosowania zapytania, w każdym przypadku wydania prawa jazdy. Zapytanie wysyłaliśmy tylko w ściśle określonych przypadkach, tj. wtórnik prawa jazdy, wymiany zagranicznego dokumentu prawa jazdy. Zapytania w drodze teletransmisji przy użyciu Europejskiej Sieci Praw Jazdy (...) nie stosowaliśmy również w przypadku wydawania międzynarodowego dokumentu prawa jazdy. W związku z faktem, iż nasze działanie nie było właściwe, od dnia poinformowania przez NIK w trakcie prowadzonej kontroli (...) wysyłamy zapytanie do Europejskiej Sieci Praw Jazdy, w każdym przypadku złożenia wniosku o wydanie prawa jazdy.

(akta kontroli: tom 1 str. 727-729)

2. Starosta, jedno z czterech objętych badaniem postępowań zakończonych wydaniem decyzji o odmowie wydania prawa jazdy, prowadził z przekroczeniem terminów określonych w art. 35 k.p.a. Decyzja¹⁴⁵ w tym postępowaniu została wydana po upływie 106 dni od dnia wpływu wniosku. Pomimo przekroczenia maksymalnego ustawowego terminu załatwienia sprawy określonego w art. 35 § 3 k.p.a. – Starosta, wbrew obowiązkowi określonemu w art. 36 § 1 k.p.a., nie zawiadomił strony

¹⁴³ Badanie pięciu decyzji z 2021 r. i pięciu decyzji z 2022 r. (WKR.5410.7.29.2021, WKR.5410.7.46.2021, WKR.5410.7.91.2021, WKR.5410.7.142.2021, WKR.5410.7.160.2021, WKR.5410.7.9.2022, WKR.5410.7.31.2022, WKR.5410.7.52.2022, WKR.5410.7.99.2022, WKR.5410.7.131.2022).

¹⁴⁴ Za pośrednictwem Europejskiej Sieci Praw Jazdy.

¹⁴⁵ WKP.5430.2.170.2022.AP z dnia 29 marca 2022 r. Wniosek o wydanie ww. decyzji wpłynął do Starostwa dnia 13 grudnia 2021 r.

o niezalutwieniu sprawy w terminie, przyczynach zwłoki z jednoczesnym wyznaczeniem nowego terminu jej zalutwienia i pouczeniem o prawie do wniesienia ponaglenia.

Prowadzenie postępowania w sposób przewlekły stanowiło również naruszenie zasady ogólnej postępowania administracyjnego – szybkości i prostoty postępowania (art. 12) według której organy administracji publicznej powinny działać w sprawie wnikliwie i szybko.

(akta kontroli: tom 1 str. 348-352)

Kierownik RPJ wyjaśniła:

Podinspektor w kierowanym przeze mnie Referacie Praw Jazdy poinformowała mnie o tym, że strona złożyła wniosek podając nieprawdziwe informacje w związku z czym wniosek nie może być rozpatrzony bez zbędnej zwłoki. Nie wiedziałam natomiast, iż strona nie została w właściwy sposób poinformowana o przekroczeniu terminu do zalutwienia sprawy, zgodnie z art. 36 (...) kpa. Ze względu na ilość spraw rozpatrywanych przez Referat Praw Jazdy nie mam możliwości kontrolowania każdej decyzji wydawanej przez pracowników Referatu.

(akta kontroli: tom 1 str. 390-392)

Z kolei podinspektor RPJ – Wydziału Komunikacji prowadząca postępowanie, która podpisała¹⁴⁶ ww. decyzję wyjaśniła:

Rozpatrywana sprawa okazała się długotrwała ze względu na jej skomplikowany charakter. Problemy które miały wpływ na cały proces przedłużającego się postępowania można podzielić na dwa aspekty (...) podanie nieprawdziwych informacji już podczas składania wniosku o wymianę prawa jazdy (...) zatajenie faktu o zakazie prowadzenia pojazdów orzeczonym wyrokiem sądu (...) Zgromadzenie całego materiału dowodowego w sposób wyczerpujący bardzo wydłużyło się w czasie przez co przekroczyłam termin określony w art. 35 § 1-3 (...) kpa (...) Nie zawiadomiłam strony o przedłużeniu terminu rozpatrywania sprawy (...) ponieważ strona podczas składania wniosku została poinformowana ustnie o możliwości przedłużenia się terminu, ze względu na długi okres oczekiwania na potwierdzenie autentyczności prawa jazdy. Nie dopełniłam tego obowiązku, błędnie zakładając, iż informacje, które strona uzyskała już podczas składania wniosku wydawały się wystarczające.

(akta kontroli: tom 1 str. 152, 393-394)

3. W Starostwie, w celu wszczęcia postępowania w sprawie rejestracji pojazdu stosowano i udostępniano klientom niezgodne z wzorem, określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie rejestracji pojazdów, wnioski. Były one zastosowane we wszystkich objętych badaniem 20 postępowaniach zakończonych wydaniem decyzji¹⁴⁷ co stanowiło naruszenie § 2 ust. 1 ww. rozporządzenia.

(akta kontroli: tom 1 str. 201-252, 267-274)

Kierownik RRP wyjaśnił:

Formularze wniosków stosowanych przez RRP (...) odbiegały dotychczas (tj. do 25 stycznia 2023 r.) od wzorów określonych w postaci załączników nr 1 do

¹⁴⁶ Na podstawie upoważnienia Starosty nr WO.077.48.2020 z dnia 7 września 2020 r.

¹⁴⁷ Po 10 z 2021 r. i z 2022 r., w tym po dwie decyzje z każdego roku o odmowie wydania ww. decyzji, tj.: WKR.5410.3910.2021.DK, WKR.5410.7824.2021.AM, WKR.5410.11441.2021.LH, WKR.5410.15203.2021.DK, WKR.5410.19384.2021.AM, WKR.5410.23615.2021.BP, WKR.5410.27792.2021.NS, WKR.5410.31716.2021.AM, WKR.5410.3630.2022.DK, WKR.5410.6138.2022.DK, WKR.5410.9440.2022.AM, WKR.5410.12360.2022.DK, WKR.5410.15551.2022.DK, WKR.5410.18347.2022.KM, WKR.5410.18357.2022.DK, WKR.5410.18604.2022.DK, WKR.5411.33.2021, WKR.5411.94.2021, WKR.5410.9666.2022, WKR.5410.WR.10.2022.

Powyższe decyzje były wydawane przez pracowników Wydziału Komunikacji z upoważnienia Starosty.

rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 31 sierpnia 2022 r. w sprawie rejestracji i oznaczania pojazdów (...), a także – wcześniej – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie rejestracji i oznaczania pojazdów (...) ponieważ – według moich obserwacji – były bardziej funkcjonalne i bardziej przejrzyste dla osób, które załatwiały sprawy w tej jednostce organizacyjnej (...) Funkcjonalność, o której wspomniałem wyżej, polegała np. na dodaniu dodatkowych dwóch rubryk: „rodzaj paliwa” i „kolor nadwozia” oraz dodatkowych rubryk na dane dotyczące współwłaścicieli pojazdu, którzy wnioskowali o rejestrację pojazdu (...) Modyfikacje te nie miały jednak oparcia w przepisach prawa.

(akta kontroli: tom 1 str. 275-289)

Naczelnik Wydziału Komunikacji wyjaśnił:

W trakcie trwania kontroli po pozyskaniu informacji, że stosowane w Wydziale Komunikacji (...) wnioski są niezgodne z wzorem określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury, poleciłem wymianę wniosków i od 26 stycznia 2023 r. w procedurach rejestracji, rejestracji czasowej oraz wyrejestrowania pojazdów stosuje się wniosek wynikający wprost z załączników do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 31 sierpnia 2022 r. w sprawie rejestracji i oznaczania pojazdów.

(akta kontroli: tom 1 str. 290-292)

4. Starosta, trzy z 20 objętych badaniem postępowań¹⁴⁸ (tj. 15,0%), dotyczących rejestracji pojazdu, prowadził z przekroczeniem terminów określonych w art. 35 k.p.a. W postępowaniach tych:

- decyzję nr WKR.5410.19384.2021.AM z dnia 1 czerwca 2021 r. wydano po upływie: 77 dni od otrzymania przez Starostwo dowodu rejestracyjnego z Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych S.A. (16 marca 2021 r.) oraz 88 dni od złożenia wniosku (5 marca 2021 r.);
- decyzję nr WKR.5410.3630.2022.DK z dnia 1 lutego 2022 r. wydano po upływie: 123 dni od otrzymania dowodu rejestracyjnego (1 października 2021 r.) oraz 131 dni złożenia wniosku (23 września 2021 r.);
- decyzję nr WKR.5410.9440.2022.AM z dnia 1 kwietnia 2022 r. wydano po upływie: 107 dni od otrzymania dowodu rejestracyjnego (15 grudnia 2021 r.) oraz 120 dni od złożenia wniosku (2 grudnia 2021 r.).

Ponadto, pomimo przekroczenia maksymalnego ustawowego terminu załatwienia sprawy określonego w art. 35 § 3 k.p.a. – Starosta, wbrew obowiązкови określonemu w art. 36 § 1 k.p.a., nie zawiadomił strony o niezalatwieniu sprawy w terminie, przyczynach zwłoki z jednoczesnym wyznaczeniem nowego terminu jej załatwienia i pouczeniem o prawie do wniesienia ponaglenia. Zwłoka w wydaniu decyzji stanowiła również naruszenie zasady szybkości i prostoty postępowania wynikającej z art. 12 k.p.a, według której organy administracji publicznej powinny działać w sprawie wnikliwie i szybko.

(akta kontroli: tom 1 str. 199-209)

Kierownik RRP wyjaśnił:

Przekroczenia terminów załatwienia spraw w zakresie wydawania decyzji o rejestracji pojazdu (...) wynikały z tego, że przy tak dużej ilości realizowanych przez Referat Rejestracji Pojazdów spraw, nie jest możliwe weryfikowanie wszystkich postępowań

¹⁴⁸ Tj. postępowań dotyczących wydania decyzji nr: WKR.5410.19384.2021.AM., WKR.5410.3630.2022.DK i WKR.5410.9440.2022.AM..

toczących się w sprawach rejestracji pojazdów, w których właściciel pojazdu nie odebrał decyzji o rejestracji pojazdu oraz dowodu rejestracyjnego (...).

Wykonywanie (...) zintensyfikowanych czynności służbowych, które polegają w dużej mierze na bieżącej obsłudze osobiście przybyłych interesantów, w mojej ocenie mogło mieć znaczący wpływ na to, iż w niektórych przypadkach nie zauważono opóźnienia czasowego w kwestii wystawienia i wydania decyzji administracyjnej w sprawie rejestracji pojazdu. Po osobistym przejrzaniu dokumentacji zgromadzonej w aktach trzech ww. spraw mogę stwierdzić, iż nie należały one do spraw szczególnie skomplikowanych, o których mowa w art. 35 § 3 kpa (...) Nie powiadamiano dotychczas pisemnie klientów, którzy mieli (...) możliwość odbioru decyzji administracyjnych oraz dowodów rejestracyjnych swoich pojazdów z uwagi na konieczność zapewnienia jak najbardziej sprawnej codziennej obsługi klientów i brak możliwości czasowych na weryfikowanie rozpoczętych spraw w przedmiocie rejestracji pojazdów pod kątem przekroczenia terminów ich załatwienia.

(akta kontroli: tom 1 str. 275-289)

Naczelnik Wydziału Komunikacji wyjaśnił:

W latach 2021-2022 nie podejmowałem (...) działań w celu unikania opóźnień przy wydawaniu decyzji o rejestracji pojazdu. Po otrzymaniu informacji od kontrolerów NIK z problematyką w przedmiocie przekroczenia terminów wydawania decyzji administracyjnych w RRP, wystosowałem w dniu 27 stycznia 2023 r. pismo (wniosek) do Centrum Personalizacji Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych S.A. zawierający prośbę o to, by System Informatyczny „Pojazd” zmodyfikowano i uzupełniono o możliwość odrębnego wystawienia (wydania) decyzji administracyjnej, tj. niezależnie od wydania dowodu rejestracyjnego.

(akta kontroli: tom 1 str. 290-292)

Starosta wyjaśnił:

Nie posiadałem bezpośredniej wiedzy o naruszeniu postanowień kpa w trakcie prowadzenia (...) postępowań przez upoważnionych pracowników Wydziału Komunikacji (...) Sprawowałem (...) nadzór nad wydawaniem wskazanych decyzji, a jego realizacja odbywa się każdorazowo poprzez działania Naczelnika Wydziału Komunikacji i Kierowników Referatów, którym podlegają bezpośrednio upoważnieni do wydawania decyzji pracownicy Wydziału Komunikacji.

(akta kontroli: tom 1 str. 643-645)

5. W Starostwie, w przypadku siedmiu z 10 objętych badaniem postępowań¹⁴⁹, działania zmierzające do wszczęcia postępowania w przedmiocie nałożenia kary na podstawie art. 140mb Prawa o ruchu drogowym, na właścicieli pojazdów, którzy nie wykonali lub wykonali z uchybieniem terminu obowiązków, o których mowa w art. 71 ust. 7 i art. 78 ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym – podejmowano po upływie bardzo długiego okresu (od 61 do 414 dni), licząc od daty ustalenia przez pracowników Starostwa okoliczności będących podstawą wszczęcia postępowania¹⁵⁰, co było działaniem nierzetelnym. W pięciu przypadkach (50%) postępowania wszczynano¹⁵¹ po upływie ponad 6 miesięcy od ustalenia ww. okoliczności (tj.: 209, 350, 351, 366 i 414 dni).

(akta kontroli: tom 1 str. 398-399, 413-608)

¹⁴⁹ Sygn.: WKR.5410.7.142.2021, WKR.5410.7.160.2021, WKR.5410.7.9.2022, WKR.5410.7.31.2022, WKR.5410.7.52.2022, WKR.5410.7.99.2022, WKR.5410.7.131.2022.

¹⁵⁰ Tj. od dnia złożenia przez stronę (klienta) zawiadomienia o nabyciu pojazdu.

¹⁵¹ Według daty zawiadomienia klienta o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie naruszenia obowiązku zawiadomienia o nabyciu pojazdu.

Kierownik RRP wyjaśnił:

Fakt, że postępowania związane z art. 140mb ustawy Prawo o ruchu drogowym wszczynano po upływie stosunkowo długiego czasu (...) wynikają z tego, iż sprawy w zakresie wymierzania wspomnianych powyżej kar prowadzi – co do zasady – jeden pracownik Referatu Rejestracji Pojazdów.

(akta kontroli: tom 1 str. 400)

Naczelnik Wydziału Komunikacji wyjaśnił:

Upoważnienia do realizacji spraw w oparciu o art. 140mb ustawy (...) Prawo o ruchu drogowym (...) posiada łącznie (...) jedenastu pracowników w Referacie Rejestracji Pojazdów Wydziału Komunikacji (...) Faktem jest jednak, że zdecydowanie najwięcej decyzji w przedmiotowym zakresie wydaje jedna osoba, zaś dwie inne osoby podejmowały takie decyzje jedynie incydentalnie. Ośmioro pozostałych upoważnionych osób w praktyce nie wykorzystywało dotychczas swoich upoważnień w tym celu z uwagi na to, iż zgodnie z wewnętrzną organizacją pracy, ich zadania ukierunkowane są na inne rodzaje spraw (...) Przed rozpoczęciem kontroli przez NIK nie posiadałem (...) wiedzy (...) iż postępowania związane z art. 140mb ustawy (...) Prawo o ruchu drogowym (...) wszczynano po upływie długiego czasu, tj. nawet po upływie 6 miesięcy od dnia ujawnienia naruszeń przez strony terminów, o których mowa w art. 78 ust. 2 pkt 1 oraz art. 71 ust. 7 ustawy Prawo o ruchu drogowym. Ze względu na dużą liczbę spraw, nad którymi prowadzę nadzór merytoryczny, zapoznawałem się jedynie wyrywkowo z aktami spraw wskazanych powyżej i następowało to przy okazji rozpatrywania skomplikowanych przypadków, konsultowanych z Kierownikiem Referatu Rejestracji Pojazdów lub z pracownikiem merytorycznym (...) Nadzór nad sprawami, które prowadzono na gruncie art. 140mb ustawy (...) Prawo o ruchu drogowym (...) był przeze mnie sprawowany wyrywkowo – w bardziej skomplikowanych przypadkach.

(akta kontroli: tom 1 str. 410-412)

Starosta wyjaśnił:

Do dnia rozpoczęcia kontroli przez NIK nie posiadałem bezpośredniej wiedzy, że „znaczną” część postępowań w sprawie nałożenia kary pieniężnej za naruszenie obowiązku rejestracji pojazdu lub obowiązku zawiadomienia starosty o nabyciu lub zbyciu pojazdu, określonej w art. 140mb Prawa o ruchu drogowym, wszczynano „dopiero po upływie ponad 6 miesięcy” od ustalenia okoliczności będących podstawą wszczęcia postępowania (...) Zarówno przed jak i po wejściu w życie art. 140mb Prawa o ruchu drogowym nie było realizowanych naborów ukierunkowanych wyłącznie na zapewnienie sprawnej realizacji zadań związanych z nakładaniem kar pieniężnych. Zakładaliśmy od początku, iż do zadań w tym zakresie zostanie wyznaczony pracownik z doświadczeniem w Wydziale Komunikacji, realizujący wcześniej zadania w zakresie rejestracji pojazdów.

(akta kontroli: tom 1 str. 646-648)

6. Starosta, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 15zzzzzn² ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu COVID-19, we wszystkich 10 objętych badaniem postępowaniach prowadzonych w okresie stanu epidemii, zakończonych wydaniem decyzji¹⁵² na podstawie art. 140mb ustawy Prawo o ruchu drogowym, nie wyznaczył stronie terminu 30 dni na złożenie wniosku o przywrócenie terminu do złożenia zawiadomienia,

¹⁵² Na podstawie analizy postępowań dotyczących 10 decyzji wydanych na podstawie art. 140mb ustawy Prawo o rd, w tym: 5 decyzji z 2021 r. i 5 decyzji z 2022 r. (WKR.5410.7.29.2021, WKR.5410.7.46.2021, WKR.5410.7.91.2021, WKR.5410.7.142.2021, WKR.5410.7.160.2021, WKR.5410.7.9.2022, WKR.5410.7.31.2022, WKR.5410.7.52.2022, WKR.5410.7.99.2022, WKR.5410.7.131.2022).

o którym mowa w art. 78 ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym. Poprzez opisane działanie Starosta naruszył również art. 7, art. 8 § 1 oraz art. 9 kpa, gdyż wskazane powyżej zaniechanie organu, nie tylko stanowi uchybienie spoczywającego na nim obowiązku należytego informowania strony o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie jej praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania (art. 9 zd. 1 kpa), ale również jest to naruszenie obowiązku prowadzenia postępowania administracyjnego w sposób budzący zaufanie do władzy publicznej (art. 8 § 1 kpa).

(akta kontroli: tom 1 str. 395-399, 413-608)

Według wyjaśnień Starosty:

Tutejszy organ zapoznał się z interpretacją wysuniętą przez przedstawicieli Ministerstwa Infrastruktury na początku 2021 r. i przyjął ją za zasadną. Z opinii prawnej Departamentu Prawnego Ministerstwa Infrastruktury wynika m. in., że art. 15zzzzzn² tzw. „specustawy covidowej” „nie znajduje zastosowania do obowiązków wynikających z art. 71 ust. 7 oraz art. 78 ust. 2 pkt 1 ustawy (...) Prawo o ruchu drogowym”. Fragmenty tej opinii są publicznie dostępne w artykule opublikowanym pod adresem internetowym <https://wartowiedziec.pl/komunikacja-i-transport/58832-resort-infrastruktury> (...) W opinii stwierdzono (...) iż trudno jest wskazać, który z sześciu punktów omawianego przepisu mógłby (ewentualnie) znaleźć zastosowanie w przypadku uchybienia terminowi wynikającemu z art. 71 ust. 7 lub art. 78 ust. 2 pkt 1 ustawy – Prawo o ruchu drogowym (...) Nie są to (...) w świetle opinii – terminy zawite (...)

Podobne stanowisko przyjął Pan Grzegorz Piotr Kubalski (...) w artykule opublikowanym w dniu 22 lutego 2021 r. pod adresem internetowym <https://wartowiedziec.pl/komunikacja-i-transport/58748-nie-mozna-przywrocic-terminu-na-zlozenie-zgloszenia-nabycia-i-zbycia-pojazdu>, a na poparcie swojej tezy zaprezentował zbliżoną argumentację prawną.

(akta kontroli: tom 1 str. 769-780)

Kierownik RRP w powyższej sprawie złożył wyjaśnienia o podobnej treści.

(akta kontroli: tom 1 str. 732-753)

NIK nie podziela stanowiska przedstawionego w powyższych wyjaśnieniach, gdyż według utrwalonego już stanowiska sądów administracyjnych¹⁵³, art. 15zzzzzn² ustawy o przeciwdziałaniu COVID-19 znajduje zastosowanie również w przypadku uchybienia terminom określonym w art. 78 ust. 2 pkt 1 oraz art. 71 ust. 7 ustawy Prawo o rd, które są terminami zawitymi i w przypadku niezachowania których następują ujemne skutki dla strony, w postaci nałożenia kary pieniężnej przewidzianej w art. 140mb pkt 2 ustawy Prawo o rd.

7. Kierownik RRP nie zapewnił regularnego¹⁵⁴ pobierania z SI CEPIK oraz bieżącej analizy przez pracowników RRP tygodniowych raportów: „Brak zgłoszenia zbycia/nabycia pojazdu powyżej 30 dni” i „Brak zgłoszenia sprowadzenia pojazdu z zagranicy”. Starostwo posiadało wygenerowane z SI CEPIK przez Starostwo w latach 2021-2023 (do 28 lutego) jedynie:

- cztery raporty pn. „Brak zgłoszenia zbycia/nabycia pojazdu powyżej 30 dni”, w tym trzy raporty¹⁵⁵ pobrane w 2021 r., i jeden raport wygenerowano w 2023 r.¹⁵⁶,

¹⁵³ Np. Wyrok WSA w Poznaniu z dnia 23 listopada 2022 r. (III SA/Po 745/22, LEX nr 3440345).

¹⁵⁴ W okresach tygodniowych lub dwutygodniowych. .

¹⁵⁵ Tj. raporty tygodniowe z dnia: 4 stycznia 2021 r. za okres od 28 grudnia 2020 r. do 4 stycznia 2021 r., 11 stycznia 2021 r. za okres od 4 stycznia 2021 r. do 11 stycznia 2021 r. oraz 25 stycznia 2021 r. za okres od 18 stycznia 2021 r. do 25 stycznia 2021 r.

¹⁵⁶ Tj. dnia 2 stycznia 2023 r. za okres od 26 grudnia 2022 r. do 2 stycznia 2023 r.

- cztery raporty „Brak zgłoszenia sprowadzenia pojazdu z zagranicy”, w tym jeden raport¹⁵⁷ wygenerowano w 2021 r., dwa raporty wygenerowano w 2022 r.¹⁵⁸ i jeden raport wygenerowano w 2023 r.¹⁵⁹

Brak regularnego pobierania i analizy ww. raportów należy ocenić jako działanie nierzetelne, gdyż niepobranie raportu skutkowało brakiem bieżącej informacji o stwierdzonych nieprawidłowościach w SI CEPIK (np. braku zgłoszeń nabycia pojazdu), niepodjęciem działań zmierzających do wyjaśnienia sprawy celem uzupełnienia i wprowadzenia do Centralnej Ewidencji Pojazdów (CEP) danych, o których mowa w art. 80b ust. 1 Prawa o ruchu drogowym oraz nałożenia kar pieniężnych, o których mowa w art. 140mb tej ustawy.

(akta kontroli: tom 1 str. 652-656)

Kierownik RRP wyjaśnił:

Brak regularnego pobierania oraz analizowania ww. raportów jest (...) wynikiem tego, że zakładałem, iż czynności związane z tworzeniem omawianych raportów nie przekraczają możliwości jednej osoby, której zasadniczą rolą w RRP było i jest kompleksowe procedowanie w sprawach administracyjnych dotyczących kar określonych w art. 140mb ustawy (...) Prawo o ruchu drogowym (...) Brak posiadania przez (...) wszystkich (...) raportów, nie ma odzwierciedlenia w braku prowadzenia spraw zmierzających do nałożenia na stronę kary pieniężnej, o której mowa w art. 140mb ustawy Prawo o ruchu drogowym (...) Kilukrotnie przypominałem ustnie (...) o konieczności konfrontowania prowadzonego (...) rejestru kar administracyjnych z raportami o nazwach „Brak zgłoszenia zbycia/nabycia pojazdu powyżej 30 dni” oraz „Brak zgłoszenia sprowadzenia pojazdu z zagranicy”, co pozwolić miało na wychwycenie ewentualnych naruszeń, wobec których nie (podjęto) (...) działań zmierzających do nałożenia kary administracyjnej za naruszenie przez stronę ustawowego terminu. Z racji ogromnej ilości wszystkich procedur, za które odpowiadam jako pełniący funkcję Kierownika RRP, nie jest jednak możliwa codzienna i intensywna kontrola (nadzór) na wyłącznie jedną „gałąź” spraw. Innymi słowy mówiąc miałem jedynie możliwość wyrwykowego kontrolowania oraz nadzorowania przedmiotowych spraw (...)

Nie posiadam pełnej wiedzy w zakresie liczby i rodzaju nieprawidłowości wynikających rocznie i średniomiesięcznie z raportów (...) „Brak zgłoszenia zbycia/nabycia pojazdu powyżej 30 dni” oraz „Brak zgłoszenia sprowadzenia pojazdu z zagranicy” generowanych z CEPIK (...)

Mając na względzie ustalenia poczynione w tut. jednostce organizacyjnej w ramach kontroli NIK (...) prezentowane przeze mnie stanowisko (...) implikuje konieczność reorganizacji Referatu Rejestracji Pojazdów lub zatrudnienia dodatkowej osoby (osób) do prowadzenia spraw w oparciu o art. 140mb ustawy (...) Prawo o ruchu drogowym, w tym do pobierania oraz weryfikowania raportów „Brak zgłoszenia zbycia/nabycia pojazdu powyżej 30 dni” oraz „Brak zgłoszenia sprowadzenia pojazdu z zagranicy” z CEPIK.

(akta kontroli: tom 1 str. 732-753)

8. W Starostwie, siedem postępowań¹⁶⁰ z ośmiu objętych badaniem, dotyczących zawiadomień o nabyciu pojazdu prowadzonych było z uchybieniem terminu, o którym mowa w art. 35 k.p.a. Starosta wzywał stronę do usunięcia braków formalnych ww.

¹⁵⁷ Z dnia 5 stycznia 2021 r. za okres od 4 stycznia 2021 r. do 5 stycznia 2021 r.

¹⁵⁸ Tj. raporty z dnia: 6 czerwca 2022 r. za okres od 30 maja 2022 r. do 26 czerwca 2022 r. oraz 21 listopada 2022 r. za okres od 14 listopada 2022 r. do 21 listopada 2022 r.

¹⁵⁹ Tj. dnia 2 stycznia 2023 r. za okres od 26 grudnia 2022 r. do 2 stycznia 2023 r.

¹⁶⁰ W wyniku analizy 8 postępowań dotyczących zgłoszenia nabycia pojazdu, w trakcie których wzywano strony do uzupełnienia braków formalnych.

zawiadomień w tych postępowaniach po upływie od 107 do 249 dni¹⁶¹, licząc od dnia złożenia przez klienta niekompletnego zawiadomienia. Zwłoka w wydaniu decyzji stanowiła również naruszenie zasady szybkości i prostoty postępowania wynikającej z art. 12 k.p.a.

(akta kontroli: tom 1 str. 694, 705-719)

Kierownik RRP wyjaśnił:

Wyjaśniam, że znaczne opóźnienia w wysłaniu wezwań wynikały z tego, że Referat Rejestracji Pojazdów jest obciążony bardzo dużą ilością realizowanych spraw i dlatego też nie jest możliwe szybkie weryfikowanie wszystkich podań w sprawach merytorycznie przynależących do tegoż referatu, przy konieczności równoczesnego zachowania poziomu sprawności bieżącej obsługi klientów. Wykonywanie tak zintensyfikowanych czynności służbowych, które polegają w dużej mierze na bieżącej obsłudze osobiście przybyłych interesantów, w mojej ocenie mogło mieć znaczący wpływ na to, iż w niektórych przypadkach nie zauważono opóźnienia czasowego w kwestii konieczności skierowania do wnioskodawcy stosownego wezwania.

(akta kontroli: tom 1 str.720)

W ocenie NIK, przytoczone wyżej okoliczności wskazujące na niewystarczające działania w zakresie organizacji pracy Wydziału Komunikacji nie mogą stanowić usprawiedliwienia dla naruszenia zasady określonej w art. 12 k.p.a.

OCENA CZĄSTKOWA

Pracownicy Starostwa sprawy związane z obsługą wniosków dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami i rejestracji pojazdów realizowali w większości przypadków rzetelnie, przy czym w niektórych przypadkach nie zapewniono terminowego wydawania decyzji dotyczących rejestracji pojazdu oraz decyzji o odmowie wydania prawa jazdy. Nie zapewniono również wykonywania obowiązku zwrócenia się za pośrednictwem Europejskiej Sieci Praw Jazdy do odpowiednich organów państw członkowskich Unii Europejskiej o potwierdzenie, że osoba ubiegająca się o uprawnienie nie posiada prawa jazdy wydanego w jednym z państw członkowskich. W okresie objętym kontrolą stosowano niezgodne z wymaganym wzorem wnioski o rejestrację pojazdu.

W okresie objętym kontrolą działania Starostwa podejmowane w odniesieniu do właścicieli pojazdów, którzy nie wykonali lub wykonali z uchybieniem terminu obowiązków, o których mowa w art. 71 ust. 7 i art. 78 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym były niewystarczające. W niektórych sprawach, związanych z naruszeniem ww. obowiązków, stwierdzono opóźnienia w podejmowaniu czynności wyjaśniających dotyczących złożonych zawiadomień o nabyciu pojazdu, oraz w podejmowaniu postępowań w celu nałożenia kary pieniężnej, co było działaniem nierzetelnym. We wszystkich objętych badaniem postępowaniach z tego zakresu, wydanych w okresie trwania epidemii naruszono również art. 15zzzzzn² ust. 1 i ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu COVID-19.

Negatywnie należy ocenić brak regularnego pobierania z SI CEPIK oraz analizy tygodniowych raportów o osobach które nie wykonały w terminie obowiązków dotyczących zgłoszenia zbycia/nabycia pojazdu lub sprowadzenia pojazdu z zagranicy, co skutkowało niepodjęciem działań zmierzających do wyjaśnienia sprawy celem uzupełnienia i wprowadzenia do CEP danych, o których mowa w art. 80b ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz nałożenia, na podstawie analizy tych raportów, kar pieniężnych o których mowa w art. 140mb tej ustawy.

¹⁶¹ Tj.: 107, 107, 110, 111, 164, 220 i 249 dni.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK wnosi o:

Wnioski

1. Podjęcie działań organizacyjnych i szkoleniowych, zapewniających prowadzenie w Wydziale Komunikacji postępowań administracyjnych z poszanowaniem zasad wynikających z kpa;
2. Zapewnienie niezwłocznego podejmowania właściwych działań w odniesieniu do właścicieli pojazdów, którzy nie wykonali lub wykonali z uchybieniem terminu obowiązków, o których mowa w art. 71 ust. 7 i art. 78 ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym, w tym:
 - a) działań zmierzających do wyjaśnienia nieprawidłowości wykazanych w raportach „Brak zgłoszeń zbycia/nabycia pojazdu powyżej 30 dni” i „Brak zgłoszenia sprowadzenia pojazdu z zagranicy” z lata 2021-2022 i w uzasadnionych przypadkach – do wszczęcia postępowań dotyczących nałożenia kary pieniężnej, określonej w art. 140mb ustawy Prawo o ruchu drogowym,
 - b) regularnej analizy rzetelnie generowanych z CEPIK raportów,
 - c) wszczynania bez zbędnej zwłoki postępowań dotyczących wymierzenia kary pieniężnej, określonej w art. 140mb ustawy Prawo o ruchu drogowym.
3. Zorganizowanie pracy w Wydziale Komunikacji w sposób zapewniający niezwłoczne wprowadzanie do Centralnej Ewidencji Pojazdów danych, o których mowa w art. 80b ustawy Prawo o ruchu drogowym, w tym poprzez podejmowanie działań zmierzających do uzupełnienia przez właścicieli pojazdów braków formalnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 23 maja 2023 r.

Kontroler

Aleksander Małysz

Gł. specjalista kontroli państwowej

.....

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**